

РІК LX, Ч. 6

ЧЕРВЕНЬ — 2003 — JUNE

№ 6, VOL. LX

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LX

ЧЕРВЕНЬ

Ч. 6

Виходить раз у місяць
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — **Ірена Чабан**
Редактор англomовної частини — **Тамара Стадниченко**
Мовний редактор — **Лев Чабан**

Редакційна колегія:

Ірина Куровицька (з уряду) — голова Союзу Українок Америки
Марта Богачевська-Хом'як
Любов Волинець
Іванна Ганкевич
Анна-Галія Горбач
Ася Гумецька
Оксана Думанська
Катерина Немира (з уряду) — пресова реф. Головної Управи СУА
Марта Тарнавська

Адреса редакції: 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Тел./Факс: (212) 982-2889

Річна передплата в США

Для членів СУА \$ 25.00
Для інших передплатників \$ 30.00
Поодиноке число \$ 3.00
В країнах поза межами США US \$ 40.00

Адміністратор: **М. Оріся Яцусь**
P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024 Тел./Факс: (732) 441-9377

OUR LIFE

VOL. LX

JUNE

№ 6

Published by
UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.
Non-profit organization
Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — **Irena Chaban**
English Editor — **Tamara Stadnychenko**
Ukrainian Language consultant — **Lev Chaban**

Contributing Editors:

Iryna Kurowyckyj — UNWLA Inc. President
Martha Bohachevsky Chomiak
Lubow Wolynets
Iwanna Hankewych
Anna-Halia Horbach
Assya Humetsky
Oksana Dumansky
Kateryna Nemyra — Press
Martha Tarnawsky

Editorial Office: 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel./Fax: (212) 982-2889

Annual subscription in the USA for UNWLA members \$ 25.00
Annual subscription in the USA for other subscribers..... \$ 30.00
Annual subscription in countries other
than USA..... \$ 40.00 US currency
Single copy \$ 3.00

Business administrator: **M. O. Jacus**
Tel./Fax: (732) 441-9377

ЗМІСТ

Ліна Костенко. "Нехай подождуть невідкладні справи..."	1
Осип Цікало. Наталія Андрусів – дружина мистця	1
Оксана Сліпушко. Світлана Ватаманюк	3
Розмова з Катериною Чумаченко	5
Our Life	
Iryna Kurowyckyj. From the Desk of the President	7
Martha Kolinsky Wojko. Women's health at a time of transition in Ukraine	8
Martha Bohachevsky Chomiak. Review of B. Harasymiw's <i>Post-Communist Ukraine</i>	11
Irene Repczuk D'Alessio. Life in a Nursing Home	12
Ihor Magun. Botox: The New Anti-Wrinkle Treatment	14
Ірина Куровицька. Вісті Головної Управи СУА	15
Діяльність округ і відділів	17
Відійшли у вічність	26
Добродійство	28
Нашим дітям	34
Пожертви на Український Музей.....	36

На обкладинці: **Петро Андрусів.** "Дружина мистця".

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріалів редакція не повертає, а також не веде листування з приводу невикористаних матеріалів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати матеріали і виправляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам редакції.

Передруки і переклади матеріалів з "Нашого Життя" дозволені за поданням джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріали просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою "редакторів".

Кошти вироблення кліше покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: (212) 982-2889.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc., 203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. (USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to
"OUR LIFE", 203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2003 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

З друкарні Computoprint Corp. Clifton, NJ
Tel.: (973) 574-8800 Fax: (973) 574-8887 e-mail: computopr@aol.com

Нехай подождуть невідкладні справи.
Я надивлюсь на сонце і на трави.
Наговорюся з добрими людьми.
Не час минає, а минаєм ми.
А ми... минаєм...ми минаєм... так-то...
А час – це тільки відбивання такту.
Тік-так, тік-так... і в цьому вся трагічність.

Час – не хвилини, час – віки і вічність.
А день, і ніч, і звечора до рання –
Це тільки віхи цього проминання.
Це тільки мить, уривочок, фрагмент.
Остання нота ще бринить в повітрі, –
дивися: Час, великий диригент,
Перегортає ноти на пюпітрі.

Петро Андрусів. При піаніно. (1956)

ЖІНОЧІ ПОСТАТІ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

Осип ЦІКАЛО

НАТАЛІЯ АНДРУСІВ – ДРУЖИНА МИСТЦЯ

Дружина видатного живописця Петра Андрусева Наталія, народилася 4 березня 1908 року в Косові. Вона була наймолодшою донькою в родині Юліана та Павлини з Драгомирецьких, Семіонів. Окрім Наталі в сім'ї підростали ще три сестри і брат, якого під час Другої світової війни убили фашисти. Коли дівчинці виповнилося 4 роки, померла мама. Батько, який у той час був директором школи в Коломиї, перевіз всю родину до себе. Коли батько одружився вдруге, Ната-

ля була змушена покинути рідну домівку і переселитися до Станиславова (теперішній Івано-Франківськ) і розпочати нове життя під опікою монахинь. Там вона закінчила початкову школу.

Ще малою Наталя цікавилася грою в теніс, мала нагоду спостерігати за сином Івана Франка Петром, який працював вчителем гімназії. З його допомогою і притаманним їй завзяттям, три роки поспіль здобувала титули чемпіонки Галичини.

Після закінчення Коломиїської гімназії

Наталя працювала в Коломиї, згодом у місті Рівному на Волині.

У вільні дні вона навчала дружину директора одного з польських підприємств гри у теніс. Це їй допомогло їй переселитися 1928 р. до Варшави і знайти там працю. Згодом Наталя вступила на вокальний факультет Варшавської консерваторії, яким керувала російська оперна співачка Софія Вілевич. У Варшаві Наталя почала виступати з сольними номерами у концертних програмах. Так склалося, що мешкання Наталі було неподалік від помешкання Петра Андрусєва, який вчився у Варшаві, в Академії Мистецтв.

Петро Андрусєв багато років жив у Польщі і значною мірою перебував під польським впливом. Йому пророкували велику кар'єру, забезпечене життя і, згодом, одруження з польською дівчиною. Щоб переконати його у тому, що він є українцем, сином великого народу, Наталі треба було докласти чимало зусиль. Своєю особою вона гідно представляла українську молодь, показала високу освіченість і непересічний талант, чим і підкорила серце молодого мистця. Наталії вдалося переконати Петра, що його праця повинна служити Україні, якій він завдячує своїм великим талантом. Вона стала першою співпрацівницею, критиком і надхненницею його творчости. Одружилися Наталія Семіон з Петром Андрусєвим в 1939 р. Вінчання відбулося у Варшаві в українській церкві в присутності дружини польського прем'єр-міністра Жанет Складковської та міністра внутрішніх справ. Свідками на весіллі були Петро Малиш і мистець Петро Мегик.

До пізньої осені 1944 р. подружжя мешкало у Варшаві. Під час повстання, нацистські людолови вивозили людей з Варшави до Німеччини. Наталю також схопили і вона опинилася далеко від свого чоловіка, в одному з поїздів, які везли людей на примусові роботи. В Німеччині Наталя працювала і жила в таборі поблизу Офенбаха до кінця війни. З чоловіком їй довелося зустрітися щойно після війни. Подружжя оселилося разом з іншими українцями в таборі під опікою УНРА. Перші місяці життя були затьмарені постійним страхом примусового повернення до Радянського Союзу. Це був час, коли американська військова влада вночі дозволяла російським військовим нищпорити по таборі та полювати на людей.

Одного разу Наталя подала ідею заснувати

мистецький гурток, в якому українські малярі могли б знаходити не тільки спільну мову в мистецтві, але й підтримувати один одного в нелегкому таборовому житті. Наталя сама організовувала і співала на концертах, розважаючи співробітників і поранених вояків американської армії, які перебували на лікуванні в розміщених неподалік лікарнях. Вона також знаходила людей, які замовляли портрети своїх рідних і близьких у Петра. Своєю діяльністю вона жила працю свого чоловіка, який чувся дуже пригнобленим після знищення його майстерні у Варшаві, де згоріло понад 100 його робіт. У 1947 році подружжя Андрусєвих отримали запрошення від товариства при Українській Православній Церкві у Філядельфії, що їй послужило приводом до переїзду до США.

Замешкавши у Філядельфії, вони зазнали всіх прикрощів емігрантського життя. Далося в знаки незнання англійської мови. Перші два роки Наталя працювала в ЗУАДК'у друкаркою. Згодом, щоб добре оволодіти мовою, перейшла на працю до "Лайф Іншюренс Компані" у Філядельфії. В початкову пору життя в Америці вона підтримувала свого чоловіка, йому було важко знайти відповідну працю. Читаючи в часописах оголошення працедавців, вона знайшла місце кресляра у відділі архітектури міста і майже за руку привела Петра до міської будівельної установи. Він одержав працю і кращий фінансовий стан додавав йому почуття власної гідности, а згодом – надхнення до мистецької праці. У вільний від роботи час, коли Петро мав змогу займатися творчою працею, Наталя співала на концертах, організованих українськими та іншими установами на східному побережжі Америки. Часто виступала разом з Л. Черник, яка була визначною співачкою Київської опери. Спромоглася також і на свій власний концерт, що відбувся під назвою "80 хвилин довкола земної кулі разом з Наталею Сімон". Критики писали, що вона мала гарний голос, але, на жаль, почала кар'єру співачки доволі пізно. Крім заняття співачки-артистки, вона була членкою декількох відомих українських організацій і активно підтримувала діяльність Українського Музею.

У 1972 році через поганий стан здоров'я Петра Андрусєва, вони перебралися до Рівергерду у Лонг-Айленд, що у штаті Нью-Йорк. Після смерті художника у 1981 році Наталя продовжувала пропагувати його творчість. З

нагоди святкування 1000-ліття хрещення України, вона власним коштом надрукувала 20 тисяч примірників календаря ілюстрованого картинами свого чоловіка на історичну тематику. Вона збрала друковані праці, листи та інші особисті документи Петра і видала книгу “Мистецтво – найміцніша зброя” про його життя і діяльність, надруковану під егідою Наукового Товариства ім. Шевченка в Нью-Йорку. Останні картини художника вона продала, що дало можливість створити Фонд ім. Петра Андрусєва при НТШ в Америці. Метою Фонду було надання стипендій для навчання у вищих мистецьких школах. На пораду Осипа Цікала, який збудував пам’ятник П. Андрусєву в селі Кам’яноброді, де художник народився, напрям Фонду був змінений. Приріст Фонду був спрямований на мистецьку освіту

обдарованих дітей села. Заходами О. Цікала у Кам’яноброді в загальноосвітній школі ім. Петра Андрусєва восени 1998 року була відкрита філія Новоярівської школи мистецтва фундації Наталії і Петра Андрусєвих. Шістнадцять учнів навчаються у новоствореній філії завдяки контактам, придбаним Наталією Андрусєв. Подружжя жило скромно, з великими труднощами вона збрала кошти, якими оплачує мистецьку науку талановитих дітей України, що є продовженням великої подвижницької справи Петра Андрусєва мистця-історика свого народу.

Разом з яскравою зіркою Петра Андрусєва зайшла не менш яскрава зірка Наталії Семіон-Андрусєв. Померла Наталія Андрусєв 17 березня 2002 р. на 95 році життя в Рівергерді, Н.-Й.

НАША СУЧАСНІЦЯ

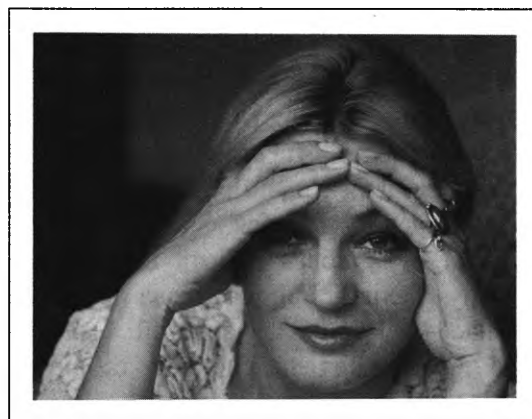
Оксана СЛПУШКО

СВІТЛАНА ВАТАМАНЮК

(ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТА АКТОРКИ)

Що таке її творче акторське амплуа? У чому його глибинна сутність? Мабуть, у тому, що вона завжди грає тих жінок, з якими відчуває певну духовну спорідненість. У неї немає випадкових ролей. Вона живе кожним зіграним образом. Вона пропускає його через власну внутрішню сутність. Їй болять смуток її героїнь і їхні душевні муки. Вона світиться від тієї радості, яка сповнює їхні душі. Реальність і те, що відбувається на театральній сцені, переплітаються. Вони невід’ємні одне від одного і творять гармонію, назва якій – життя і творча діяльність актриси Світлани Ватаманюк.

Світлана Ватаманюк народилася в Карпатах на Івано-Франківщині. Закінчила Київський інститут театрального мистецтва ім. Івана Карпенка-Карого. Її акторська кар’єра розпочалася у Хмельницькому музично-драматичному театрі, продовжувалася у Москві, аж поки, нарешті, Світлана повернулася до

Світлана Ватаманюк

рідного Києва, де остаточно розквітнув її акторський талант.

Вона вийшла на сцену Київського Молодого Театру й залишається на ній і донині. Рідна земля надихає, допомагає, дає сили. Світлана Ватаманюк – дивовижно національна за своєю природою і характером. Про це говорить все: її мова, світовідчуття, а головне – її улюблені героїні – видатні українські жінки Леся Українка та Олена Теліга. Вона обрала їх тому, що і в її характері є риси, притаманні цим особистостям.

“Сповідь закоханої жінки” – музично-поетична феєрія за інтимною лірикою Лесі Українки (режисер В. Курбанов), прем’єра якої відбулася у Києві в жовтні 1994 р. Через

місяць того ж року відбулася дивовижно успішна поїздка по кількох містах США, де на запрошення української громади Світлана Ватаманюк разом зі своїми колегами – концертмайстром Світланою Глух і співачкою Надією Петренко-Матвійчук – репрезентувала українській громадськості нову Лесю Українку – не борця, а просто жінку, з її багатим емоційним світом, із глибокими внутрішніми переживаннями.

У 1 числі журналу "Кіно-Театр" за 1998 р. читаємо: "...Світлані Ватаманюк вдалося по-новому прочитати Лесину лірику. Її Леся – надзвичайно приваблива жінка, водночас дуже цілісна, послідовна й певна." Далі О. Нестерак пише: "Загублений світ" Лесиного життя віднайдений у нових сучасних формах. Леся Світлани Ватаманюк прийшла до нас жінкою чутливою, розумною, принадою, здібною, закоханою, жінкою, на яку чекають завжди і скрізь". В інтерв'ю газеті "Свобода" актриса сказала: "А Леся Українка належить світові!" Світлана прагнула донести світові нашу Лесю Українку, показати ті грані її таланту, які належать не тільки Україні, а всьому людству. І це їй, безперечно, вдалося.

Потім була довга робота над виставою про Олену Телігу. Робоча назва "Поворот", остаточно – "Душа в червоній амазонці". Вистава побудована за листами та віршами Олени Теліги.

"...Нелегкий і ризикований для сцени епістолярний жанр досить точно злився з ліричним подихом. Прикметно, що у версії молодих акторів частка ліризму переважає героїчний елемент, тим не менше несподівано і сильно зацентрований у фіналі вистави", – пише О. Левченко про цю виставу у журналі "Кіно-Театр" за 2001 р. Актриса розкрила внутрішній світ Олени Теліги – не тільки жінки-борця, жінки-героїні, а й закоханої жінки, яка щиро захоплювалася величною і незламною постаттю Дмитра Донцова. Відчувши внутрішнім єством день своєї смерті, достойно зустрілася з нею віч-на-віч. Трагізм долі молодій жінки, яку розстріляли у розквіті сил за

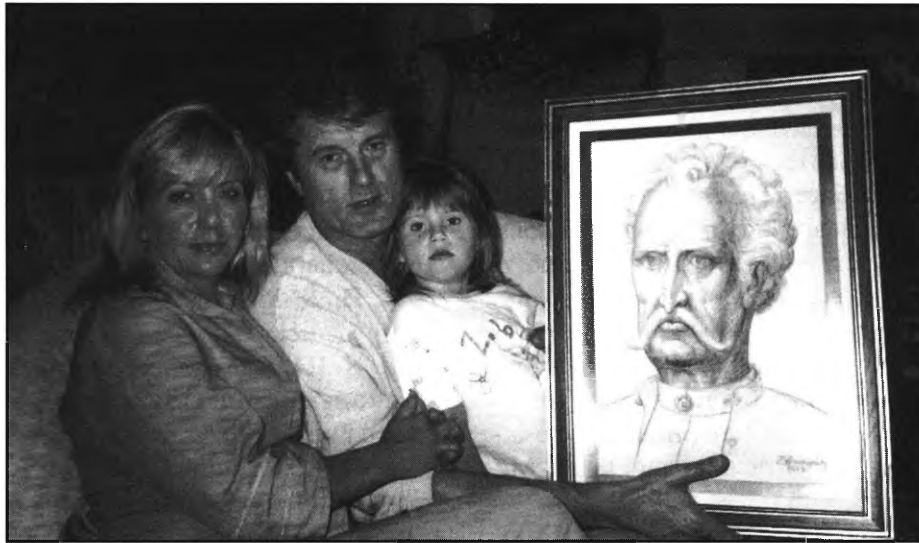
українську ідею, поєднується з муками її душі.

Актори Світлана Ватаманюк та Ярослав Гранко, який зіграв і Дмитра Донцова, і Михайла Телігу, не ставили собі за мету зіграти біографію цих людей. Вони прагнули – і це їм добре вдалося – звернутися до глибин людських душ, показати, що саме там є те, що становить собою найцінніший дар від Бога – вміння любити, здатність на самопожертву в ім'я любови – до людини, до Вітчизни.

Важливою в акторській кар'єрі актриси є вистава "Любий баламуте" (режисер В. Козьменко-Делінде), де головні ролі зіграли Світлана Ватаманюк та Богдан Ступка. П'єса побудована на автентичному листуванні Бернарда Шова та британської актриси Стелли Патрик Кемпбел. Під час наступного турне і показу вистави у США вже в 1995 р. Марта Тарнавська в "Свободі" писала: "Сорокалітнє листування – складна любовна гра і непросте сплетіння почуттів, емоцій, переживань. Жінка для Бернарда Шова – інтелектуальна особистість, агресивна у коханні. У його творах любов часто є суто платонічною, це – інтелектуальна емоція, а не збудження тіла. Б. Шов схиляється перед красою і розумом жінки, але водночас боїться фізичного зближення з нею. Він боїться жінок, аби від любови не втратити свободи. Богдан Ступка вдало передав цю роздвоєність. Світлана Ватаманюк створила образ надзвичайно привабливої, спокусливої жінки, яка ніколи не залишала Б. Шова спокійним, завжди змушувала його бути у стані збудження й напруження. І сама вистава – складна, багатозначна, динамічна – вимагає постійної творчої імпровізації та "курбасівської" акробатики. Кожна роль для Світлани Ватаманюк – частина її життя. Кожний створений нею образ залишає щось по собі, збагачує її натуру, але вона залишається самою собою – Світланою Ватаманюк, скільки б ролей не зіграла. Вона в абсолютній гармонії з Мельпоменою та Талією – музами трагедії й комедії, покровительками театру й акторів. То ж побажаймо їй і далі цікавого й успішного акторського шляху.

РОЗМОВА З КАТЕРИНОЮ ЧУМАЧЕНКО

*Портрет гетьмана Мазепи, роботи Петра Андрусіва з 1956 року.
Це дарунок для п. Ющенко від Ліди Кий.*

Соняшний ранок в Києві. Минаю високу муровану огорожу і дзвіницю св. Софії. Святині мерехтять золотим сяйвом, саме відкрили головну браму, що веде на площу біля Храму. Дзвони мелодійно сповіщають дев'яту годину. Циганки зі смаглявими малятами на руках гніздяться біля воріт, просять милостиню, штовхаються за кращі місця.

У помешканні подружжя Ющенко ясно, привітно, аромат кави розходить повсюди. Милі дівчатка Христинка і Софійка снідають в кухні. Віктор Ющенко вже давно поїхав на роботу, Катерина Ющенко запрошує до кави і ми починаємо розмову.

Наталія Даниленко: Пані Катрусю! Чи щось змінилося у Вашому житті від минулого року? Бачу, ваші доні підросли і меньшенька вже бігає.

Катерина Ющенко: Ми стараємося вести досить стабільне життя, радіємо, що діти ростуть здорові. Софійка почала вже другий рік навчання у садочку, посилаємо її на танці і музику. Христинка починає говорити і ми маємо щоденно нові відкриття. Усе інше в нашому житті залишається цікавим і напруженим.

Н. Д. Розкажіть дещо про себе, ще перед тим як ви приїхали до Києва. Не дивуйтесь, читачі хотіли б ближче познайомитися з вами.

К. Ю. Я маю багато друзів у діаспорі – вони знають мою історію. Я виростала в Чикаго, опісля вчилася в університеті у Вашингтоні, вивчала міжнародну економіку. Познайомилася з професором Левом Добрянським, він запросив мене очолити “ЮНІС” (Українська національна інформаційна Служба). Там я познайомилася з багатьма відомими людьми: – Ніною Караванською, Надією Світlichною, належала до українських організацій. У чикагівському університеті отримала звання магістра., повернулася до Вашингтону і працювала на різних посадах. Тоді в Україні почалися переміни. Приїздили до Америки цікаві особистості, депутати, письменники і мені захотілося допомогти будувати нову Україну.

Н. Д. Отож, ви пішли слідами своїх батьків.

К. Ю. Батьки наші виїхали не за своїм бажанням, а через суворі обставини. Вони вихували мене і говорили, що все це тільки тимчасове явище і Україна стане незалежною.

Н. Д. Коли ви вперше відвідали Україну?

К. Ю. 1975 р. і 79-го відвідала своїх дідуся і бабусю в Києві та родину в Донбасі. Я закохалася у цих щедрих і простих людях.

Н. Д. Мені відомо, що ви співпрацюєте з канадською благодійною організацією “Приятелі дітей”.

К. Ю. Цю організацію започаткувала Руслана Вжесневська в Торонто. У 1995 р. Марина Криса і я створили відділення цієї організації в Україні. Ми опікуємося багатьма дитячими будинками в Україні. Двічі на рік возимо гуманітарну допомогу, організуємо відпочинкові навчальні табори для дітей-сиріт, призначаємо стипендії для талановитої молоді.

Н. Д. Мені особисто трапився випадок, що наша стипендія навіть не повідомила, коли закінчила університет. Загально бажано, щоб ті діти мали почуття бодай маленької відповідальності.

К. Ю. У нас не було подібних випадків. Після закінчення навчання багато з молоді працює у нас добровільно без винагороди, допомагають іншим сиротам обрати життєвий шлях. Ми їм дуже вдячні.

Н. Д. Яка ваша думка про університетську молодь, це ж майбутнє України.

К. Ю. Цим я трохи схвильована. Ще є багато випадків, коли молоді люди попадають у вузи по “блату”. Залежно від того, які знайомства чи гроші мають їхні батьки. Деякі не є кваліфіковані вчитися в університетах. Є бідні здібні діти і вони не попадають до школи. Рівень навчання в середніх школах в Україні багато вищий, ніж в Америці. Боюся тільки, що корупція знизить рівень навчання в університетах. Це виправиться, коли краще розвиватиметься економія.

Н. Д. На вашу думку, як можна підвищити економічний рівень населення? Це вже 12-ий рік незалежності.

К. Ю. Відповідь дуже проста. У багатьох країнах досвід показав, як піднімати економіку. Маємо класичні формули: треба мати політичну свободу, здійснювати її виключно зі схемними реформами, розвивати малі і середні підприємства, яких в Україні на цей час дуже мало. У цілому світі найбільші працедавці – це середньої величини підприємства. Розумна політика приватизації землі та стабільні конституційні закони для тих, що вкладають свій капітал для розвитку підприємства.

Н. Д. Уявіть моє становище. В Америці підходить до мене старша жінка-пенсіонер, яка отримує мінімальну пенсію, простягає 20 дол. і просить, щоб ці гроші передати для бідних дітей в Україні. Їдучи зі Стрिया до Львова я побачила багато розкішних будинків, ціною в 2-3 міль. дол.

на наші ціни. Мене бере розпач. Звідки ці власники беруть гроші, кого вони грабують?

К. Ю. Це результат пост-радянської системи, коли майно належало державі, а тепер розкрадають якнайбільше і якнайскоріше. Вони мають вилі і за кордоном також. Це державне добро прийшло їм легко і вони розтрачують його, як тільки можуть. Але помагати сиротам і літнім людям – це обов’язок нас усіх. Чесні люди мають сумління, інші керуються особистою захланністю.

Н. Д. Розкажіть мені про вражіння від III з’їзду Національної Ради Жінок України.

К. Ю. Я завжди захоплююся сильними, розумними жінками. Особливо нашим жінкам дуже важко поєднати родинні, професійні і громадські обов’язки. В інших державах легше, жінки традиційно призвичаєні до громадських обов’язків, але тут я їм дивуюся – захоплена ними! Я недавно стала до роботи. Тішить мене, що жіночий рух загально патріотичний. Більшість жінок говорять українською мовою, дбають про розвиток культури і духовності. Турбує мене, що справді їм тяжко платити навіть мінімальні внески. Тут знову головну роль відіграє економія. Важко на копійках реалізувати прогресивні програми. Але є організації, яких підтримують багаті особи або держава. Вірю, що з розвитком економіки, це покращає і більшість жінок включиться до громадської праці. Цей з’їзд був надзвичайно добре зорганізований, і я радію, що головою вдруге вибрали Ірину Голуб’єву.

Н. Д. Ви завжди така привітна, усміхнена, соняшна. Скажіть мені, чи ви є щасливою людиною, чи сповняються всі ваші мрії?

К. Ю. Я надзвичайно щаслива. У нас прекрасні здорові діти, у мене є чоловік, якого я люблю, яким я пишаюся, шаную його і його роботу, його мрії, чесність і загально стараюся його підтримувати. Також живу в країні, яку дуже люблю, яку ще мої батьки вчили любити, і завжди були у мене для неї особливі почуття. Живемо у цікавих, бурхливих часах, де з великими труднощами формується демократична держава. Очевидно, є негативи. Ви бачите, яке є постійне напруження, який стурбований мій чоловік, коли приходиться до дому. Не маю змоги частіше бачити мою хвору маму в Чикаго, бо відразу преса подає негативні плітки. Утім, я дуже щаслива!

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LX

JUNE 2003

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

FROM THE DESK OF THE PRESIDENT

On the 70th anniversary of the Great Famine in Ukraine of 1932-33, the Ukrainian government is discussing plans for a museum to honor the victims and to memorialize the tragedy that claimed so many lives and had such devastating consequences on the nation. The museum is to be a monument, a historical record of terrible events that have remained hidden or ignored for too many decades. It is a plan that is long overdue.

In 1932-33 Stalin murdered seven million Ukrainians by starvation. The Bolsheviks denied the existence of the famine and the world did not wish to see what was occurring or to hear the cries of the men, women, and children dying as an evil regime allowed the county that was called the bread basket of Europe to starve.

In September 1933, the League of Nations held a closed meeting about the famine. Questions about the famine were raised in the British Parliament. A resolution condemning the famine was approved by the 73rd Congress of the United States on May 28, 1934. All of these actions were useless; in reality, the Soviet Union was never called to account for its acts of terror against the Ukrainian people. None of countries in which the matter was recognized or acknowledged offered to help the victims of the famine; no sanctions against the Soviet regime were proposed or enacted. To the contrary, the matter was dismissed as an "internal affair" that could not be influenced or regulated by other nations of the world. The United States, despite the Congressional resolution of 1934, acknowledged the Soviet government and accorded the Soviet Union diplomatic status. In 1934, the Soviet Union was invited to become a member of the League of Nations.

In November 1933, the Ukrainian National Women's League of America formed an Emergency Relief Committee, chaired by Dr. Neonilia Pelecovich. The Committee invited prominent members of the Ukrainian community to serve as honorary advisers and members. One member of the Committee was Carveth Wells, a popular writer. His book *Kapoot* describes his travels from Leningrad to eastern Turkey. Traveling through Ukraine and the Caucasus, Wells was an eyewitness to the horrors of the famine. In his book, he describes children eating grass, and people of all ages swollen from starvation.

To disseminate information about the famine, the Committee published a brochure entitled "Ukrainians accuse the government of Soviet Russia." Their efforts to tell the world about the terrible events in Ukraine were given little attention. Here and there, they were supported by journalists who reported truthfully about the situation. Among these was Malcolm Muggeridge who brought the Famine to the attention of the British Parliament. But other journalists chose to ignore the famine or to minimize it for personal or political reasons. The most notorious of these was W. Duranty. In the March 31, 1933 edition of the *New York Times*, Duranty wrote that there was no famine in Ukraine and that all those insisting there was a famine were exaggerating and engaging in false propaganda. His account was generally accepted by the American public. Duranty was later awarded the prestigious Pulitzer Prize for his articles on the Soviet Union.

A Memorandum on the Famine was written by the Committee and was sent to U.S. President F. D. Roosevelt and his wife Eleanor, to the U.S. ambassador in Moscow, to the International Red Cross and the U.S. Red Cross, to the U.S. Senate and House of Representatives, to various religious and charitable institutions, and to the media.

Replies came from the President's office and from F. Kelley, State Department, Chief, Division of Eastern European Affairs, saying that the United States saw no possible way to help. *The Saturday Evening Post* wrote that no space was available to publish such information. From Eleanor Roosevelt there was no reply whatsoever. She later wrote a personal letter to L. Margolin-Hansen that she was aware of the famine, but could not do anything about it. The Red Cross responded but did not commit itself to offering any real assistance. Others acknowledged

receiving the letters. Some replies came with negative commentaries; others came with half-hearted messages that said efforts would be made to do something about the situation.

UNWLA Branches received instructions from Headquarters to initiate a letter writing campaign to encourage assistance and to collect money for relief efforts. They did both. Among the fund-raising activities was a raffle – the prize was a sculpture donated by Oleksander Archipenko.

Unfortunately the financial assistance and many of the aid parcels sent to Ukraine did not get to those who needed them. They were confiscated or simply disappeared. Those few who received the funds or the packages acknowledged them by writing thank you letters. These letters are preserved in the UNWLA's archives. Other valuable documents about the Famine were turned over to the U.S. Congress, especially during the years when the U.S. Congressional Committee on the Ukrainian Famine was gathering evidence and collecting the testimony of eyewitness survivors.

Today, it is important for the UNWLA to participate in commemorating the 70th anniversary of this tragedy of the Ukrainian people. First, I would like to propose that our members visit their local public libraries to see what books these libraries have on the topic. If no literature on the Famine is available, UNWLA members should make an effort to rectify the situation by suggesting that the libraries acquire appropriate books on the subject. One book that I can suggest is Robert Conquest's *Harvest of Sorrow*. If books on the subject are available on library shelves, borrow them and encourage friends and neighbors and colleagues to borrow them as well. It is important to let library administrators see that these books are of interest and are regularly circulated. Books that sit unread on library shelves are pulled from those shelves and put into storage or disposed of.

Branches and Regions are also encouraged to plan commemorative activities for the month of November. Consider hosting a seminar in a public library. Invite a speaker and plan to exhibit books from private collections. Create posters and other visual aids for exhibits. Begin by gathering clippings from newspapers that can be assembled and displayed.

We must remember that many older people in our communities are knowledgeable about the topic. Some of these people lived through those terrible years and can be a valuable source of information. We must also remember that our young people need to know about the Great Famine. It is up to us to encourage them to learn about it, to be prepared to answer questions about it, to participate in commemorative activities, and to educate the general public about it.

Women's health at a time of transition in Ukraine through the eyes of young women in Uzhhorod

by Martha Kolinsky Bojko

"The difficult economic situation in Ukraine has forced many people in our city (Uzhhorod) and in Ukraine to focus on where and how to 'zarobyty na hlib' (make enough to buy bread). Health becomes a priority only when serious problems have emerged. Very little attention is spent on explaining to children and youth, or for that matter, to adults, that one's health must be looked after." It is these words, spoken by a 20-year old university student from Uzhhorod, Ukraine, which can best describe the current situation of women's health and health education in Ukraine.

Ukraine has experienced enormous political, social and economic changes over the last twelve years which have brought about major transitions, both positive and negative, in many aspects of life. The transition from communism and a planned economy to democracy and a market system has produced an envi-

ronment of high unemployment, inflationary pressures, deteriorating health and social service institutions, increased poverty and social stress, and greater travel and migration, all of which have impacted on the health of the population.

The major issues which affect women's health in Ukraine, and subsequently, the health and welfare of their children and families, range from increases in iron deficiency cases to alcohol and drug use, from domestic violence to trafficking of women abroad. The information provided in this article is a preliminary overview of research conducted, beginning in 2001, with young women living in Uzhhorod.* Uzhhorod, with a population of approximately 120,000, is located in the southwest part of Ukraine on the border with Hungary and Slovakia and is considered the administrative center of the Zakarpattia region of Ukraine.

Data were collected through participant observation, a review of the literature, key informant interviews with health and social service personnel, and group discussions and in-depth interviews with young women in Uzhhorod.

Young women, age 18-30, were asked, "What do you consider to be the most serious health problems facing young women in Uzhhorod?" The first set of health problems listed by the respondents included a variety of illnesses associated with the proper functioning of the metabolic and endocrine systems. Most young women indicated that they suffer from stomach illnesses such as gastritis and ulcers, which they attribute to the drop in food consumption, the deterioration in the quality of the nutrients consumed, poor nutrition practices and stress. Many noted that women in Zakarpattia suffer from problems associated with the improper functioning of the thyroid gland. Iodine deficiency is endemic in the Zakarpattia region and many women cite this lack of iodine, together with stress, as causes of increased thyroid problems. Other respondents noted that women suffer from diabetes, which is difficult to control since many patients are unable to purchase glucometers to monitor their glucose levels or medications to keep their sugar levels under control. Iron-deficiency illnesses, including anemia, were also listed as a common woman's health problem.

Most of the respondents noted that there has been an increase in smoking and in the consumption of alcohol by women. This is especially a problem among young women. Although laws exist which make it illegal to sell alcohol and tobacco products to people under age 18, the laws are rarely enforced. I have observed, on numerous occasions, children as young as 10-12, buying cigarettes and alcohol and have watched many young people under the age of 18 purchasing alcohol and being served alcohol in bars, cafes, and nightclubs. As noted by many of the respondents, "it's all in the money." As long as there is a paying customer, the products will be sold regardless of age or laws.

A third set of health problems mentioned by the respondents included problems associated with sexual and reproductive health. In this realm, Ukraine is facing major public health challenges. The use of induced abortions to terminate unintended and unwanted pregnancies continues to be a widespread practice. Results from the 1999 Ukraine Reproductive Health Survey, funded by the United States Agency for International Development (USAID), indicate that there were more abortions than live births in Ukraine with rates in urban areas averaging 140 abortions per 100 live births. Almost all of the young women interviewed in Uzhhorod, knew at least one woman, and often, several women, who had already had an abor-

tion. As noted in *Women 2000*, published by the International Helsinki Federation for Human Rights (see <http://www.ihf-hr.org>), the high abortion rate is not caused by a short supply of contraceptives. It is caused by the high cost of these contraceptives (which are inaccessible for most people), by the lack of sexual education, and by acceptance of certain methods among the majority of the population.

Respondents also indicated that many women suffer from yeast infections and inflammation of the ovaries ("zapalenja jajehnykiv"), which they claim is caused by catching a cold draft ("perestudzhenja"). Sexually transmitted infections (including syphilis, gonorrhea, chlamydia) are also on the rise. UNICEF statistics from 1999 indicate that the incidence of sexually transmitted infections in Ukraine, measured as newly registered cases of syphilis and gonorrhea, increased from 79 per 100,000 in 1991 to 208 per 100,000 in 1997. Ukraine is also considered the country in the Eurasia region most affected by HIV with the estimated number of carriers soaring from about 1500 in 1994 to some 110,000 in early 1998. Latest UN statistics estimate that there are nearly 500,000 people in Ukraine who are HIV-positive, approximately one percent of the total adult population in Ukraine. Although intravenous drug use, primarily by adolescents and young adults, has been considered the primary route of HIV infection in the region, infection through sexual contact is on the rise, indicating that there is a need for increased awareness and acceptance of condom use.

In interviews with gynecologists and women's health personnel in Uzhhorod, it was discovered that a number of women, especially young women, suffer from ovarian cysts and irregular menstrual cycles. Cases of breast cancer and cervical cancer are also increasing, particularly in women over the age of 30. What is unfortunate is that many women with breast or cervical cancer are diagnosed at later stages since routine gynecological visits are not a common practice and breast self-examination information is rarely provided to women, especially outside of office visits. Mammogram services are also not readily available for most women in Ukraine, unless they live in Kyiv or other large cities that have mammography equipment.

The young women interviewed in Uzhhorod were asked whether they had been to a gynecologist. Few of the young women interviewed had been to a gynecologist for a routine, preventive exam—those that had been to a gynecologist had gone because there was a problem. When asked about preventive health care, almost all of the young women interviewed indicated that they go to a doctor only if there is a problem since "if it's not broken, there's no need to fix it." Other women stated that "we are not accustomed to

spending money on our health care” since health services used to be free-of-charge to all citizens of Ukraine.

Due to inadequate state financing of the health care system, governmental polyclinics and hospitals are extremely short of medications, medical supplies, syringes, linens, and equipment. As a result, patients must buy all necessary materials and medicines for their operations and pay for all diagnostic tests. It is also an accepted practice for many doctors and medical personnel to accept gifts and money for services rendered, especially for surgical procedures, births, and hospitalizations. Doctors continue to be severely underpaid, earning the equivalent of US\$40-\$50 per month. Private medical facilities are available to citizens but services are provided for a fee. Health care in Ukraine has become very expensive and inaccessible for most people and has made preventive health care almost non-existent.

Another women’s health problem raised by respondents and in the literature is the issue of infertility. Several of the interviewees indicated that they know women who have difficulty getting pregnant. When asked what they thought were the reasons behind infertility, some claimed that it was ecological problems in the area (poor air quality, water, remnants of Chernobyl) while others believed it may be the result of increased stress. None of the women mentioned that the difficulty in conceiving might also be the result of untreated sexually transmitted infections, pelvic inflammatory disease, prior abortions, or even problems associated with male infertility. This issue of infertility was also reported in the 1999 Ukraine Reproductive Health Survey which indicated that 15% of women surveyed reported having a problem becoming pregnant in the previous ten years.

A final set of health problems discussed by the women centered around mental health concerns. Several of the women interviewed indicated that because of the economic and social situation in Ukraine and feelings of uncertainty for the future, women are suffering from mental health problems, including depression and nervousness. However, there are very few places women can go for counseling and there is still a negative connotation and distrust associated with psychologists and psychiatrists, most probably a remnant from the Soviet times. In addition, domestic violence is coming to be realized as a major problem being faced by women in Ukraine. In its Women 2000 publication, the International Helsinki Federation for Human Rights reports that until recently, domestic violence was not recognized as a problem in Ukraine. Because it is so widespread in both private and social environments, there is an impression that a “non-violent existence” is impossible. In many cases,

women do not consider themselves to be victims of violence because they are “used to” this lifestyle. It is interesting to note that none of the women interviewed listed domestic violence or physical or psychological abuse as women’s health problems.

It is encouraging to note that most of the women surveyed indicated that they had participated in health education classes both in school and at the university. Almost all the women indicated that topics such as human growth and development, male/female anatomy and reproduction were covered during biology or anatomy lessons. The women also noted that there were discussions during certain classes about contraception, pregnancy prevention, sexually-transmitted infections, and HIV/AIDS, particularly during World AIDS Day (December 1st) commemorations. However, topics with a more psychological focus, such as understanding sexuality, relationships with members of the opposite sex, communication and negotiation with partners, self-esteem, self-respect, decision-making, domestic violence, and sexual abuse, were, for the most part, not covered in sessions.

In summary, all these health problems impact not only the individual woman, but also the health and well-being of her children, her family, and her community. Information and education programs, beginning in childhood with school health curricula and continuing throughout the life span, must be age and culture-specific to make women aware of health issues affecting them. Health education programs and intervention programs need to be created, not just to inform, but to change the attitudes of women towards their health and well-being and bring about behavior changes which will allow women to take control of their health and protect themselves from a variety of illnesses. Preventive health care must be emphasized and changes must be made in the healthcare structure to provide women, and all persons, access to low or no-cost quality health care. It is not only the health of women that is being jeopardized by today’s economic, political and social changes occurring in Ukraine, but also the health of future generations of Ukrainians.

** Research for this article was supported in part by a grant from the International Research & Exchanges Board (IREX) with funds provided by the National Endowment for the Humanities, the United States Department of State, and the IREX Scholar Support Fund and by a Fulbright Graduate Student Award. None of these organizations is responsible for the views expressed.*

Martha Kolinsky Bojko is a doctoral student in medical anthropology at the University of Connecticut and is currently living in Uzhhorod, Ukraine, where she is conduct-

ing research for her doctoral dissertation on young women's health and sexual risk. She received her B.A. with honors in Political Science/International Relations from Trinity College in Hartford, CT, and her M.S. in Cross-Cultural and Health Communication from Central Connecticut State University. From 1988-2000, Ms. Bojko worked as the research and administrative coordinator for the Center for International Community Health Studies (CICHS) in the Department of Community Medicine at the University of Connecticut School of Medicine. While at CICHS, Ms. Bojko assisted in the planning and implementation of health training programs for international professionals from over fifty countries, coordinated field site placements, and conducted research on mater-

nal and child health issues and adolescent and women's health and HIV/AIDS risk in Hartford, Connecticut; the Philippines; Sri Lanka; and India. Ms. Bojko is active in the Ukrainian community in Hartford, Connecticut, where she is a member of the Ukrainian American Youth Association (CYM), the Ukrainian Congress Committee of America, the Women's Association for the Defense of Four Freedoms for Ukraine, and the Ukrainian National Home.

Editor's Note: The article is reprinted from a journal compiled for The World of the 21st Century Woman Conference organized by UNWLA Branch 95 at Soyuzivka, in April 2003. For a comprehensive report on the conference, see May 2003 issue of *Our Life*.

BOOKS

Harasymiw, Bohdan. *Post-Communist Ukraine*. Edmonton, Canadian Institute of Ukrainian Studies Press: 2002; 469 pp., tables, bibliography, index. Hardcover and paperback

Increasingly, Americans want to know more about the contemporary situation in Ukraine: its political structure, its economic potential, its military strength. Where can we find answers that are comprehensive, meaningful and placed within a global context? Go to the nearest bookstore, or your favorite online market and order *Post-Communist Ukraine*. Or better yet, order directly from the Canadian Institute of Ukrainian Studies Press. University of Alberta, Edmonton, Alberta, T6G 2EB Canada. This is a book worth having in your personal library, as well as in the local public library. It is a veritable encyclopedia on the politics of independent Ukraine.

Bohdan Harasymiw, a professor of political science at the University of Calgary, writes comprehensive, thoroughly researched and carefully crafted studies. This one will probably rank as his most lasting achievement. As of this writing, *Post-Communist Ukraine* provides the fullest available exposition of the political processes in contemporary Ukraine in any language. Harasymiw charts the course of independent Ukraine within a world context, the better to understand, analyze, present, and predict the country's political development. He sees Ukraine not exclusively within the post-Soviet, post-totalitarian mode, but rather as one of the many emerging new countries,

albeit with an as yet not fully defined political or economic face. Although I find some of his conclusions a bit too pessimistic, his presentation of the situation in Ukraine is one of the best available.

The author explains, "this work is meant to be an exercise in strategic intelligence, or simply political science trying to keep abreast of today's headlines" (xiii). Yet, for all its ambitious attempts to predict the future and to fully understand the present, the book succeeds primarily in its most obvious task—describing the current situation in Ukraine. It is particularly effective in recreating and documenting the often tortuous, yet nevertheless fascinating, course of the emergence of a full-fledged government from the shell of Soviet institutions. Within the dynamism of day-to-day politics in Ukraine, it is easy to forget the laborious crafting of government departments, the vicissitudes of privatization in a country where private bank accounts and mortgages were unknown, the fashioning of private schools, the introduction of such simple matters as utility payments and rents, and the lifting of travel restrictions to certain cities. Harasymiw masterfully recapitulates the long debate on the constitution, and does a very good job of explaining the vicissitudes of the on-going economic transformation. There are useful chapters on policing, on defense and national security, and the usual discussion on the politics of nation building.

Definitely required reading for anyone interested in contemporary Ukraine, and who among us is not?

Martha Bohachevsky Chomiak.
The Fulbright Office in Ukraine

Life in a Nursing Home: Your Role in Quality Control

by Irene Repczuk-D'Alessio

For most elderly people, admission to a nursing home or skilled nursing facility signals the final phase of life. It represents a loss of independence, a loss of self-determination, a loss of home, and a loss of individuality. Strong feelings of abandonment and hopelessness often hamper the adjustment to a nursing home setting. Feelings of depression can often impede the recovery process and can lead to further health problems. The adjustment for the caregiver can be just as difficult. Some may feel a sense of relief at having the burden of care lifted from them, but this sense of relief is often tinted by feelings of guilt and concern that the elderly person will not be properly cared for.

Such feelings and concerns are normal, but there are ways to alleviate them. Whether your elder is admitted to a nursing home as a short-term resident or for long term care, the involvement of a family member in his or her care is crucial in ensuring that quality care is provided. Most elderly are admitted to a skilled nursing facility directly from the hospital following a major illness that requires extensive physical therapy. Family caregivers who are already faced with dealing with the complexities of their elders' medical problems often find it difficult to design a systematic plan to ensure that their loved ones are well cared for in this new setting. But it is crucial to have such a plan. Understanding the nursing home process and the rights of the elderly and their families is the first step to empowerment. Knowledge can help you become an effective advocate for quality care.

According to the Federal Nursing Home Reform Act of 1987, all residents in nursing homes have the right to good care. This law, which is part of the Social Security Act, states that a nursing home must "provide services and activities to attain or maintain the highest practicable, physical, mental and psychological well-being for residents in accordance with a written plan of care."

Each nursing home resident must receive a careful and thorough assessment within fourteen days after admission (7 days for Medicare residents.) Staff must assess and plan care that will support each resident's life-long patterns, current interests, strengths and needs, based on information that is received from medical records, staff, and most importantly, from family members. The input of family in the assessment is critical in the development of an appropriate Plan of Care. Therefore, caregivers should communicate with staff and inform them of the needs of their elders. The

assessment should take into account the following key areas:

- ability to perform activities of daily living
- communication abilities
- nutritional status and medications
- potential for improvement

After the assessment is completed, the information is analyzed and used to develop a Care Plan to address the specific needs and concerns of the resident. An interdisciplinary team—nurse, physical therapist, dietary staff, and social worker, completes the Initial Care Plan, based on the input of the resident and her family. A Care Planning Conference is held within seven days to discuss the resident's care. During this conference, all medical and non-medical issues, including meals, activities, therapies, personal schedule, nursing care, and emotional needs are addressed and agreed upon. It is imperative for the caregiver to attend the Care Planning Conference. Unfortunately, because of scheduling issues, the meeting is often held without a family member being present. If you cannot attend, it is wise to send a representative who is aware of your concerns and can speak on your behalf.

The care planning conference is one way in which the family can exercise some measure of control in the care that their elder will receive. It will help to educate staff of their elder's medical, emotional and social needs and will provide input about the type of care that is requested and expected of the nursing home. All resident and family member concerns should be acknowledged by staff and should be addressed in the Care Plan. A good Care Plan Conference should not be rushed and should take at least one hour. It is important to come to the meeting with a list of specific questions and concerns. It is also advisable to obtain a written copy of the care plan to determine whether all of these questions and concerns have been appropriately addressed.

Although the nursing home staff is obligated to carry out the care of each resident according to the individualized care plan, the family must remain vigilant and monitor the care. One of the main concerns is the shortage of nursing staff who provide direct patient care. Therefore, as caregivers, we must be aware of any changes in our elder's condition. We must be able to intervene if problems develop. A partial list of things to watch for follows:

- Loss of appetite and dehydration
- Poor dental health

- Bed sores and pain
- Inappropriate medication
- Use of chemical or physical restraints

If you sense there is a problem with any of these, you must intervene. It is perfectly appropriate and absolutely within your rights to speak with the facility dietician, to request a dental check-up, to consult with a nurse or physician about any physical problems you may discover, and to challenge anything that you feel is inappropriate or inadequate. Listen to what your elderly relative is telling you. If he or she complains about pain, make certain that the nursing staff is responsive to such complaints. Request a list all medications being administered, know their purpose, and be prepared to challenge if you disagree.

The use of physical or chemical restraints should be carefully assessed because, in many cases, such restraints can do more harm than good. They are associated with pressure sores, increased agitation, increased risk of pneumonia, and weak muscles and that stem from a loss of mobility. If they are being used, arrange for a meeting with the doctor and nursing staff to discuss whether they are truly needed. Are they being used to protect the resident or are they being used for the convenience of the staff? If you feel that they present a problem, arrange for a re-evaluation.

To become a better advocate, get to know the names of the key staff members in the facility: the Administrator, Director of Nursing, dietician, physical therapist, charge nurse and recreation director. Familiarize yourself with the staff that is directly responsible for your elder's care, and establish a working relationship with them. Don't be afraid to ask questions about your elder's care, and arrange to meet with staff members to voice any concerns. Be mindful that the resident and the family have the right to be informed about every aspect of the care received in the nursing home. Despite your efforts and vigilance, problems will arise. For instance, a resident's Care Plan may call for five days of physical and occupational therapy. One day, the family caregiver is informed that the resident can only receive physical therapy three days a week, because he "is not cooperating" or is unable to follow directions. This happens frequently and requires the immediate intervention of the caregiver. It is a signal to you that the medical, emotional, or nutritional status of your elderly relative needs to be re-assessed so that the staff can determine the underlying reasons for the change in the resident's ability to participate in the care plan. Sometimes, the problem can be traced to a change in medication or improper nutrition. At other times, it can signal an undetected physical problem or some other factor that should not be ignored.

If you disagree with any aspect of care, be mindful that every resident has the right to optimal care. As the resident's representative, you have the right to request another care planning meeting. Be specific about the problem and focus on ways of solving it. To make certain that the "baby is not thrown out with the bathwater" specify which parts of the original plan are to be retained.

Keep records of when the problem occurred and make note of whom you spoke to about the problem. Above all, when advocating, remain aware of the rights of your relative to self-determination and the right to participate in the care plan. It is important to include your relative in the decision-making process. If you support you're his or her right to dignity and respect, the staff will do the same.

Remember that caregivers, family, and friends play an important role in improving the quality of life in a nursing home. There are many things that can be done to help in the adjustment process. Help your relatives maintain an interest in the world around them by providing stimulation such as music and books. Help them to write letters. Make certain they have access to a telephone, a television, a radio. Encourage them to participate in activities that are offered at the facility. Make certain that such activities are appropriate to their abilities and interests. If possible, take them out to church, for a walk, or to visit a friend. Create a homelike atmosphere by bringing personal belongings, clothing, and photographs.

Visits from family members and friends are essential in maintaining morale and well-being. Frequent visits will help your elder feel less abandoned. Visits during meals are an excellent opportunity to bond and carry the benefit of allowing you to monitor food quality and food intake.

During your visit, carefully observe the interaction between staff and residents. Is staff courteous and pleasant to residents? Does staff seem caring? Are they responsive to residents' needs? The most important thing to remember is that your participation and interest can have a major impact on what occurs when you are not there. If nursing home staff recognize that the family is involved in the care of the resident, they will be more responsive to that resident's needs and will be more likely to address those needs more carefully and more diligently.

The next article in this series will address "Patients' Rights and Handling Complaints."

Botox: The New Anti-Wrinkle Treatment

by Ihor Magun, M.D., F.A.C.P.

The history of botulism conjures up fearful images. For many years, it was something we really did not know much about, except that it was lethal and should be avoided by taking precautions. Most cases of botulism were associated with home-canned goods and damaged commercially produced canned products. These fears are still relevant today even though we now have stricter regulations on most commercially canned goods.

Clostridium botulinum bacteria and their spores are everywhere, not just in badly canned food products. They are found in soil and water worldwide. The spores themselves are harmless and are found on the surface of fruits and vegetables and in seafood. So where is the danger?

The dangerous substance is a toxin produced by the bacteria when they grow. Botulism bacteria produce this toxin only under certain conditions, which can be caused by improper canning of home goods or damaged commercially produced canned food. Rusty or swollen cans should be avoided as both are indicators that something may be very wrong with the contents.

The toxin, once present in the body, binds to nerve endings at the junction where nerves join muscles. This blocks the nerves from signaling the muscles to contract. The result is weakness and paralysis. Classical symptoms of systemic botulism include generalized muscle weakness, double vision, blurred vision, slurred speech, and difficulty swallowing. This can progress to a paralysis of arms, legs, trunk, and respiratory muscles. Proper medical care and anti-toxin can be lifesaving.

Because botulism is so dangerous, the bacterial toxin that causes it would seem to be an unlikely source for medicinal use. But one increasingly popular way to fight wrinkles is actually a derivative of this potential deadly toxin. How this came about is an interesting story.

The first purified botulism toxin developed in the laboratory was licensed by the United States Food and Drug Administration in December 1989. It was marketed under the trade name Botox and was used to

treat excessive muscle contractions of the eye. The toxin was injected into the muscle, weakening the injected muscle while leaving other muscles unaffected. Botox was used to treat neurological problems, such as facial tics, muscle spasms of the body, and spasticity in stroke victims.

Eventually, what began as a medical treatment moved into the realm of cosmetic treatment. Botox moved into the practices of plastic surgeons and other medical specialists, driven there by the demand of men and women who wanted to look younger.

As most of us know, the repeated muscle contractions of our facial expressions contribute to changes in facial appearance. Over time, these muscle contractions cause wrinkles that make us look older. Botox, when injected, stops the muscle contractions and thus temporarily relaxes wrinkling. It works best on frown lines between the eyes, crow's feet, the upper third of the face, and the horizontal lines of the forehead. An injection may take up to one week to take effect, but when this effect occurs, it can produce dramatic changes which can last four to six months. Repeated injections are required to maintain these changes.

Common side effects are usually localized. There may be some bruising at the site of injection, temporary eye drop, headache, or temporary paralysis of neighboring muscles. Botox rarely causes any systemic internal side effects, but individuals with neuromuscular disorders should exercise caution. Although Botox injections are considered safe, long-term use has not been studied.

The costs of injections vary widely, depending on the type of medical practice and its location in the country. Since procedures for cosmetic reasons are not covered by medical insurance, those seeking Botox treatments can expect to pay several hundred dollars for this—all out of pocket.

If all this sounds like a good thing at too high a price, my suggestion is to try a cheaper alternative. Keep a positive outlook and don't frown too much. A big smile can neutralize and average out the facial lines we all get sooner or later. And it's free.

УКРАЇНА ГОВОРИТЬ ПРО ГОЛОДОМОР 1932 –1933

В 70-ту річницю Голодомору українського народу Уряд України починає говорити про цю трагедію на світовій арені, плянує збудувати музей Голодомору.

У 1932-33 рр. сталінський режим вимордував голодом 7 мільйонів українців. Світ про це знав, але не хотів втручатися у внутрішні справи СРСР, якого тоді прийняли в члени Ліги Націй.

1933 р. у вересні Ліга Націй відбула таємне засідання про голод, але на цьому її діяльність у цій справі закінчилася. В англійському парламенті були запити про становище в Україні – запитами і різними відповідями й обмежилися. 28-го травня 1934 р. у Вашингтоні 73 Конгрес ухвалив відповідну резолюцію, констатуючи факт голоду в Україні. І це все...

У листопаді 1933 р. Союз Українок Америки створив у Нью-Йорку Комітет “Негайної помочі голодуючим України”, який очолила д-р Неоніля Пелехович. До почесного Комітету при СУА увійшло багато гідних діячів громади, зокрема дорадники, згадаю лише американського письменника Карвета Велса, який написав книжку “Caroot” про подорож з Ленінграду до східної Туреччини. Переїзджаючи Україну і Кавказ він бачив спухлих з голоду дітей, які їли траву.

Головна Управа СУА доручила Відділам проводити листовну акцію у своїх місцевостях. СУА робив збірки та льотерію, на яку Олександр Архіпенко подарував скульптуру. Висилали голодуючим пакунки. Проте не всі пакунки, вислані СУА, доходили і не поверталися. На ті що дійшли, одержували листи. В архіві СУА збережені листи подяки за допомогу. СУА передав багато вартісних матеріалів із свого архіву до Конгресу США.

Комітет виготовив брошуру, яка була вислана до президента Ф. Рузвельта, його дружини Елеонори.

За президента відповів Роберт Ф. Келлі (State Department, Chief, Division of Eastern European Affairs), що немає вигляду, щоб Америка робила будь-які заходи, а Елеонора Рузвельт спочатку промовчала, а опісля у приватному листі написала, що знає про голод в Україні, але допомогти нічим не може.

Брошуру також вислано до американського посла в Москві, Міжнародного Червоного Хреста, Американського Червоного Хреста, сенаторів, конгресменів, церковних і харитативних інституцій.

До американських часописів Комітет вислав статті про голодомор. Часопис “Saturday Evening Post” написав, що не може помістити статті про голод, бо не знаходить місця у часописі. Було багато інших коментарів – і співчутливих, і байдужих, і скептичних – від інституцій, до яких звертався СУА.

У цьому ювілейному році трагедії українського народу розпочнім акцію перевірки місцевих бібліотек, чи мають книжки про голодомор. Якщо ні, то мусимо домагатися, щоб бібліотеки їх придбали.

Зокрема треба вжити заходів, щоб була книжка Роберта Конквеста “Harvest of Sorrow”, потрібно розголосу, що такі книжки є в бібліотеці, бо коли книжка на полиці, а ніхто про неї не знає і нею не цікавиться, то її перенесуть до сховища.

У місяці листопаді заплануйте доповіді в бібліотеках на тему Голодомору. Прошу списати усі книжки про голод, які є у вашій бібліотеці, а у листопаді провести виставку цих видань у місцевій бібліотеці. Ми знаємо про Голодомор – а що знають про це жителі нашої країни? Запитаймо, що знають про голод наші діти чи внуки.

Поспитайте старших людей з повоєнної еміграції, які були свідками голоду. Запишіть їхні спогади. Може дехто з них міг би взяти участь у конференціях про голод, яку плянує УВАН у Нью-Йорку в листопаді. Конференцію підтримає СУА і про неї сповістимо громаду й наших членок. Наша численна активна участь у відзначенні цієї трагічної річниці є нашим моральним і національним обов’язком.

Сьогодні світ починає уважніше приглядатися до подій в Україні 70-літньої давности і визнавати їх як злочин проти людства. СУА може і повинен сприяти цьому світовому пробудженню совісти і робити все можливе, щоб якнайбільше людей, зокрема в Америці, довідались про трагічну сторінку в історії нашого народу, яка досі тривожить наші серця і нашу пам’ять.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

78-ий ВІДДІЛ ім. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ, Вашінгтон, Д.К.

Загальні збори 78-го Відділу ім. Олени Степанів у Вашингтоні відбулися 23 березня ц. р. Головою зборів була Мотря Слоневська, секретарем Христина Шипилява.

Нову Управу Відділу вибрано у такому складі: голова Відділу – Марта Терлецька, заступниця голови – Марія Лішак, секретарки – Ліда Яросевич і Христина Шипилява, скарбник – Христина Пацлавська.

Референтки: зв’язків – Мотря Слоневська, організаційна – Анна Сілецька-Піяцца, виховна – Марта Базарко, пресова – Христина Шипилява, культосвітня і імпрезова – Таня Терлецька, музейна – Ксеня Кузьмич, суспільної опіки – Тамара Тимків і Ірина Ставнича, господарська – Софія Царик, вільні членки – Дада Слоневська, Катерина Слоневська, Уляна Глинська.

Контрольна комісія: голова Тереса Царик, членки – Тамара Вітковицька і Леся Бігун.

Номінаційна комісія: голова – Квітка Пашин, члени – Дарія Мелех і Ксеня Луць.

Христина Шипилява.

64-ий ВІДДІЛ СУА, Нью-Йорк, Н.-Й.

Загальні збори 64-го Відділу відбулися 16 лютого ц. р. в присутності 18 членок.

Вибрано нову **Управу Відділу** у такому складі: Ніна Самокіш – голова, Дарія Костів – заступниця голови, Лідія Баб’юк – секретарка і пресова референтка, Оленка Лозова – скарбник.

Референтки: Ірина Закаляк – організаційна, Уляна Старосольська і Наталія Соневицька – культурно-освітні, Марія Стефак – суспільної опіки, Софія Салдан – музейно-мистецька, Галина Цігаш – стипендійна, Василина Дмитрик – господарська.

Контрольна комісія: Христя Навроцька – голова, Слава Рубель і Люба Артимишин – членки.

**Управа Відділу щиро дякує
Любі Артимишин
за довголітню сумлінну працю
на посаді мистецької референтки.**

Ліда Баб’юк, пресова референтка.

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД ОКРУГИ ЧІКАГО

8 березня ц. р. відбувся 36-ий Окружний з'їзд Округи Союзу Українок Америки Чікаго. Спішили союзнянки до Інституту Сучасного мистецтва на 9 год ранку, щоб узяти участь у важливій події СУА. Вмить заля наповнилася чудовими жінками різного віку, в основному старшого і середнього.

У з'їзді брала участь голова СУА Ірина Куровицька і Почесна членка СУА, Почесна голова Округи Анастасія Хариш.

Любомира Калін відкрила з'їзд молитвою. У президії з'їзду працювали голова Ореста Фединяк та секретарки Оксана Маслянюк і Олександра Савин (членки 29-го Відділу СУА).

Звітували голови всіх Відділів, а також референтки Окружної Управи. Звіт Номінаційної комісії прочитала Любомира Шеремета. Всіх запропонованих членів Управи прийнято одностайно.

Любомиру Калін переобрано головою Окружної Управи Округи Чікаго.

Олена Харкевич – заступниця голови і протоколярна секретарка, Маруся Боднарчук – друга заступниця голови, Любомира Шеремета – скарбник, Христина Дзюк – кореспондентка секретарка. **Референтури:** Оксана Мельник – фінансова, Марія Щерб'юк – пресова, Леся Самітко – виховна, Ірина Попович – культосвітня, Віра Трошук – імпрезова, Ірена Гаджера – стипендійна, Стефанія Форович – суспільної опіки, Люда Марушко – організаційна, Ірина Стебельська – господарська. Вільні члени: Марта Ожга, Валя Хринівська, Лінка Басюк і Анна Марчук.

Контрольна комісія: Уляна Гриневич, Леся Палцан, Реня Стасула.

Після полуденку ми слухали виступ голови СУА Ірини Куровицької. Голова привітала Почесну членку СУА Анастасію Хариш та всіх присутніх. Дякуючи членкам за працю, вона звернула увагу на те, що ми навіть на здаємо собі справи, як багато робимо добра. Якщо кожна з нас приєднає хоч одну членку до нашої організації, це буде великий успіх. Мусимо знати, що все, що ми плянуємо, мусить ухвалити Екзекутива СУА. Треба також зважати, на яку мету складаємо гроші, та докладно провадити фінансові справи. З допомогою акцією є великі проблеми, часто допомогу не отримують відповідні особи. Є і добрі новини – люди працьовиті, роблять велику роботу.

Програма “Молоко і булочка наймолодшим школярам України” має велику підтримку, а крім дітей, які отримують тепле молоко і булочку, особи, що готують і подають сніданки також мають платню. Насамкінець голова подякувала за увагу і співпрацю.

Почесна голова Округи подякувала за запрошення і побажала успіхів нововибраній Управі.

Нововибрана голова Округи Любомира Калін подякувала за довір'я і співпрацю в минулому і попросила всіх про дружню співпрацю і допомогу в майбутньому. Вона підкреслила, що вважає великою шанною і привілеєм бути головою Округи.

Марія Щерб'юк.

Головному редактору журналу “Наше Життя” Ірені Чабан.

Дорога пані редактор!

З нагоди Окружного З'їзду Управа Округи Чікаго складає 1,000 дол на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”.

Ми дуже високо цінуємо Вашу працю та підтримуємо розвиток нашого журналу. Бажаємо Вам і в майбутньому багато успіхів не тільки у Вашій професійній праці, але і також всього доброго у Вашому особистому житті!

Зі щирим привітом

Любомира Калін, голова Округи Чікаго.

НЕЗАБУТНЯ ЗУСТРІЧ

3 березня ц. р. зала Визвольного Фронту в Нью-Йорку гостинно відкрила двері для представниць українських жіночих організацій Америки, які у цей вечір вперше вітали нововибрану голову СФУЖО Марію Шкамбару.

Відкрила зустріч голова Округної Управи СУА в Нью-Йорку Надія Савчук, яка привітала гостей від імени Союзу Українок Америки та Об'єднання Жінок ОЧСУ. Разом з головою СФУЖО на зустріч прибули заступниця голови Національної Ради Жінок України, голова Всеукраїнського жіночого Товариства ім. Олени Теліги Ольга Кобець, дружина посла України в ООН Алла Кучинська та голова ОЧСУ в Америці Люба Сілецька.

Зі щирими словами привітання звернулася до гостей голова СУА Ірина Куровицька. Від імени найстаршої і найчисленнішої жіночої організації Америки Ірина Куровицька привітала нововибрану голову СФУЖО Марію Шкамбару – жінку з великим досвідом громадської праці в українській діаспорі – та побажала їй успіхів, витривалості, ентузіазму для нових починань і проектів на добро українців у цілому світі. Голова СУА привітала гостю з України Ольгу Кобець, яка приїхала до Нью-Йорку на засідання Комісії Статусу Жінки в ООН.

І. Куровицька щиро привітала Аллу Кучинську і відзначила, що жінки в Постійному Представництві України в ООН відіграють значну роль і проводять велику роботу для поширення доброго імени України. І. Куровицька відзначила, що крім того Алла Кучинська підтримує тісні зв'язки з Українським Музеєм в Нью-Йорку.

Відтак Надія Савчук, Люба Сілецька, Ірина Куровицька і Людмила Костик вручили квіти шановним гостям. Зі словами привітання до гостей звернулася Л. Сілецька, її виступ був веселий з дотепними жартами.

Цікавим і змістовним був виступ Надії Шмігель. Вона розповіла про багатобічну працю Місії Жінок України в ООН, яку вона очолює і яка гідно репрезентує СФУЖО в цій міжнародній організації. Н. Шмігель привітала шановних гостей, а також Олену Процюк і

*Ліворуч І. Куровицька, А. Кучинська,
Л. Сілецька.*

Христину Навроцьку, які упродовж багатьох років вели працю в ООН. Н. Шмігель представила представниць СФУЖО Ярославу Рубель, Дарію Дику, Марту Качуровську-Кебало, Ульяну Кекіш-Солоденко. Також Н. Шмігель привітала Ганю Кріль, яка веде на Інтернеті “Браму”, Роксолян Лозинську, дружину голови СКУ і Марту Кокольську, яка щорічно влаштовує в ООН прекрасний базар.

З великою увагою присутні слухали виступ Марії Шкамбари, голови СФУЖО. Вона привітала всіх жінок Америки в імені СФУЖО і подякувала від щирого серця за цю теплу зустріч. М. Шкамбара пригадала, як в різний час українки діаспори обороняли українських жінок-політв'язнів: проводили прес-конференції, розповідали про долю українських жінок, яких засиляли в Сибір за те, що вони боролися за державну незалежність, про голодомор в Україні та інш. Згадала 1975 р. в Мексичі, згадала Копенгаген, Кенію, Америку, Канаду. Прийшли інші часи, – продовжувала голова СФУЖО, – тепер нам набагато легше. В ООН маємо своїх представниць. В ООН обговорюється питання еміграції жінок, які

залишають свої родини, часто малих дітей у пошуках праці. Дуже болючим є питання проституції в колишніх державах Радянського Союзу. Насамкінець голова СФУЖО висловила впевненість у кращому майбутньому України і сказала, що користь від праці українських жінок в ООН дуже велика. Це значна підтримка Української держави. Очолює цю команду Надія Шмігель, яка прекрасно виконує свої обов'язки.

М. Шкамбара розповіла, що праця СФУЖО висвітлюється в журналі "Українка в світі", який поширюється майже по цілому світі.

Наше майбутнє, – відзначила голова СФУЖО, – це тісний зв'язок і співпраця з жіночими організаціями України. Вона похвалила Ірину Куровицьку і Любу Сілецьку за велику допомогу, яку надають очолювані ними організації жінкам, дітям-сиротам, бабусям і школам в Україні.

Голова СФУЖО поділилася проектами СФУЖО на цей рік. Це мовне питання в Україні, яке нас дуже болить. Це розповідь дітям про голодомор в Україні. В Канаді діє пересувна виставка "Голод очима дітей", на якій представлено 200 картин. Для старших дітей є українознавча програма з відеокасетами.

Гостя з України Ольга Кобець почала свій виступ словами: "У цій залі я відчуваю подих історії, який кожна з вас носить у своєму серці". Вона відзначила, що жінки несуть відповідальність за майбутнє України,

тому об'єднуються в жіночі організації. З 32-х жіночих організацій, офіційно зареєстрованих в Україні, 17 вже є членами Національної Ради Жінок України. Ця організація підтримує міцні контакти з Європейською Радою Жінок і Світовою Радою Жінок. Гостя з України подякувала Марії Шкамбарі та Надії Шмігель за постійне піклування та можливість брати участь в Сесії ООН. О. Кобець поділилася з присутніми проблемами, над якими працюють жінки в Україні. В першу чергу, це мовне питання, яке містить велику небезпеку для України. Всім відомо, що коли пропадає мова, то пропадає нація. Збереження і вивчення народних традицій, звичаїв, народних пісень, національних свят – це основні напрямки діяльності жіночих організацій України.

О. Кобець згадала першу зустріч з Іриною Куровицькою в Пекіні, яка була дуже цікавою. Наприкінці свого виступу О. Кобець висловила впевненість, що Україна стане такою, якою ми хочемо її бачити. Вона подарувала для СУА журнал "Жіночий світ".

За смачною вечерею присутні ще довго ділилися враженнями від зустрічі, яка дійсно буде незабутньою. Щира подяка організаторам цього вечора Надії Савчук і Людмилі Костик.

Такі відкриті, теплі і щирі зустрічі об'єднують нас, гуртують і вселяють віру в процвітання незалежної держави, яку кожна з нас носить у серці, імя якої – Україна.

Лідія Баб'юк.

ДІЯЛЬНІСТЬ 78-го ВІДДІЛУ ім. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ Вашінгтон, Д. К.

У нашому Відділі – 50 членок, а довголітньою головою є Марта Терлецька. Нелегко членкам зійтися на сходинах, бо живуть вони у штатах Вірджинія, Мериленд та у самому Вашингтоні. На загальних зборах у березні ц. р. вирішили використати нову технологію і утримувати зв'язок електронною поштою, яку багато з нас вже має. Це знизить наші поштові та телефонні видатки.

На ХХVI Конвенції СУА наш Відділ репрезентували Ліда Ярославич, Уляна Глин-

ська і Таня Терлецька. До Головної Управи СУА вибрано наших членок Мотрю Словенську – заступницею голови СУА для справ зв'язків, Марту Богачевську-Хом'як – вільним членом Управи СУА та Уляну Глинську – зв'язковою віддалених Відділів.

Делегатки на сходинах поділилися враженнями про Конвенцію, іншим разом Христина Шепелява розказала про патронку Відділу Олену Степанів.

У квітні 2002 р. Відділ влаштував дво-

денну ретроспективну виставку картин відомого мистця Богдана Божемського з участю самого майстра. Присутні захоплювалися численними картинами олією, дереворитами та мальованими “папероритами”. Цю останню унікальну техніку, де грубий папір заступає дерево, винайшов сам мистець. Виторг з продажу у сумі 500 дол. призначили для Українського Музею в Нью-Йорку.

Вже 35 років нашою гордістю є “Світличка”, якою багато років опікується виховна референтка Марта Базарко. Цього року є 12 дітей. Заняття відбуваються щотижнево по суботах під керівництвом Зірки Гарабач та її помічниці Зені Томпсон. Діти виступають на

свята Св. Миколая, День Матері, які влаштовує школа українознавства, а також на урочистому закінченні року з відповідною програмою та виставкою своїх робіт.

На доручення Головної Управи СУА ми провели збірку серед громадянства для постраждалих під час катастрофи у Скнилові на Львівщині та на шахтах Донбасу. Зібрали 1,961 дол.

Наш Відділ продовжує допомагати учневі середньої школи на Херсонщині. Харитативні датки оплачуємо з виторгу від щорічного дводенного різдвяного базару.

Христина Шипилява,
пресова референтка Відділу.

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО ЗАХОДОМ 92-го ВІДДІЛУ СУА, Менвіл, Н.-Дж.

Учасники Шевченківського свята.

Праворуч О. Вітрук, М. Грецьунь, М. Когут, М. Штурмай, С. Карпій, Т. Шимків.

Кожного року у березні українці Менвіллу та його околиць вшановують пам'ять великого Поета.

Цього року урочисте відзначення відбулося у парафіяльній залі при церкві св. Михайла в Менвілі. Провідною темою була доля української жінки у творах поета. Свято відкрила Дарія Самотулка і прочитала цікаву доповідь, у якій висвітлила низку жіночих постатей із творів Т. Шевченка.

Хор під проводом Михайла Захарка заспівав пісні на слова Шевченка. Головною частиною програми була оригінальна поста-

новка, читання коротких уривків з поезій Шевченка, особливо зворушливими були уривки з “Наймички”.

Програма вимагала великої праці та самопосвяти, і за це щиро дякуємо виконавцям. Весь ансамбль – це молодь, яка недавно приїхала з України. Із молодших виступали Юрко Шимків у ролі малого Тараса Шевченка та Наталя Карпій у ролі Оксани.

Святкування закінчили національним славнем.

Іванна Мжиглоцька,
голова 92-го Відділу СУА.

3-ій ВІДДІЛ СУА, ФІНІКС, АРІЗОНА

Річні загальні збори Відділу відбулися 7 березня ц. р. у приміщенні Українського культурного осередку. Голова Відділу Христя Бойко молитвою відкрила збори і привітала присутніх, особливо нових членок Відділу д-ра Наталку Білик і Зірку Рендстом. Зборами провадила Мона Снилик, секретарювала Галя Кобрин. У своєму звіті голова розказала, що Відділ у звітному періоді ретельно виконував фінансові зобов'язання до Головної Управи, стовідсотково передплачував журнал "Наше Життя", влаштував мистецьку виставку, яку підготували Лідія Білик, Мона Снилик і Христя Бойко. Членки брали участь в громадському житті міста: святкування річниці проголошення незалежності України, роковин Тараса Шевченка, Листопадових святах, осінніх імпрезах та ін.

Заступниця голови Лідія Білик вручила кришталеву вазу Христі Бойко за активну співпрацю.

Почесні грамоти за вірцеву працю для розвитку СУА отримали Лідія Білик, Марія Турів, Мирося Михайлів, Розалія Тимчина.

Управу Відділу вибрали у такому складі: голова – Христя Бойко, заступниця голови – Лідія Білик, секретарки – Оксана Біскуп і Мона Снилик, скарбник – д-р Наталія Білик-Вакер.

Референтки: культосвітня – Мона Снилик, організаційна – Марія Турів, пресова – Ольга Сливка, господарські – Мирося Михайлів і Розалія Тимчина.

Контрольна комісія: Ірина Гриневич, Зірка Рендстом, д-р Галина Куфрик.

Ольга Сливка, пресова референтка.

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО 65-го ВІДДІЛУ СУА, Нью-Бронсвік, Н.-Дж.

Учасники драматичного гуртка.

Свято у пам'ять Тараса Шевченка влаштували 9 березня ц. р. У цей день парох церкви о. Андрій Рабій відправив Богослужіння у пам'ять Т. Шевченка. У залі при церкві відбувся концерт.

Програмою провадила імпрезова референтка Відділу Оля Городецька. Доповідь вголосив д-р І. Головінський. Т. Панкевич читала уривки з поем Т. Шевченка. Членки Відділу разом із церковним хором заспівали

кілька пісень на слова поета. Виступив також драматичний гурток під керівництвом Віри Мельник, учасники якого – новоприбулі з України і Польщі. Присутні гучними оплесками щиро подякували всім, хто виступав.

Ведуча програмою Оля Городецька подякувала всім, хто взяв участь у концерті і гостям.

Національним славнем закінчили це свято.

Тамара Панкевич.

ДЕНЬ ЖІНКИ У 76-МУ ВІДДІЛІ СУА

76-ий Відділ СУА в м. Воррені 10 березня провів чергові сходи в домівці СУА в присутності 15 членок.

Голова Відділу Стефанія Оглоб'як-Дацків молитвою відкрила сходи, привітала присутніх зі святом весни, побажала доброго здоров'я, родинної злагоди, успіхів у праці та творчої наснаги. Членки ділилися вражіннями про вдало проведену перед Великоднім постом традиційну імпрезу Відділу "Оселедець з пампушками", гуртом склали плани на дальшу працю перед святкуванням 40-ліття Відділу.

На сходи була запрошена Марія Шнурівська, яка розказала про роль жінки в політичному, культурному і громадському житті, поділилася своїм досвідом в праці Союзі Українок в Україні, у відділі м. Тернополя, членкою якого вона була.

М. Шнурівська сказала: "Я належу до новоприбулих з України. Багато тут, на американській землі, мене цікавить, захоплює,

вважає, але і викликає біль за свій рідний край. Можна покинути рідну землю, але з душі не викинеш її ніколи. Так, як сказала у вірші Антоніна Листопад:

Хіба сховаєш нас в могили?
Ми зацвітемо й там барвінком.
Дає мені Вкраїна силу
Я – Українка".

Поскільки наші сходи відбувалися в березні, М. Шнурівська порушила тему місця жінки в поезіях Т. Шевченка. Вона по-мистецьки прочитала вірш Т. Шевченка "Лілея". Всі присутні були захоплені емоційним виступом гості, щиро їй дякували, бажали доброго здоров'я, запрошували до праці на користь української громади.

На закінчення С. Дацків поздоровила членок, які святкували уродини в березні, всі заспівали "Многая літа"

Сходи закінчилися при каві і солодощах.

Катя Ткачук.

100-ий ВІДДІЛ СУА в КАРТЕРЕТІ, Н.-ДЖ. ВІДСВЯТКУВАВ 35-ЛІТТЯ

Відділ засновано у 1967 р., патронкою вибрано Ольгу Басараб. Першою головою Відділу була Євгенія Федак, після неї голівство перебирали Іванна Рачинська, Розалія Тербецька, Катя Куцина, а від 1994 р. Відділ очолює Галина Каськів. 2002 р. Відділ відсвяткував своє 35-ліття. На жаль, у цьому році відійшла у вічність одна з перших членок і колишня голова Відділу Розалія Тербецька.

Відділ співпрацює з іншими громадськими організаціями околиці Картерету і бере участь у спільних заходах. Відділ звертає велику увагу на підтримку молоді, у 1969-1973 рр. був спонсором двох учнів Української школи в Картереті. Довгий час Відділ спонсорував українських дітей в Румунії, Бразилії, а останні кілька років в Україні. Відділ підготував свята св. о. Миколая в Українській католицькій церкві св. Марії, а у 1979 р. з нагоди Року дитини Відділ зорганізував дві дитячі забави в Українському клубі. У вересні 1991 р. Відділ заснував "Світличку" для дітей

від 3 до 7 років, і ця "Світличка", лише одна в цілій окрузі Нью-Джерзі, існувала під проводом Олі Кузишин до 1999 р.

1970 р. Відділ започаткував спільний Святвечір, ця традиція збереглася дотепер. Також членки Відділу брали участь в різних громадських заходах, наприклад, шкільних святкуваннях, церковних фестивалях, бенкетах. 1973 р., Відділ приготував прийняття з нагоди 50-ліття Українського клубу в Картереті, 1982 р. – прийняття для 150 виконавців і гостей Українського фестивалю в "Гарден Стейтс Артс Центр".

1992 р. Відділ відсвяткував своє 25-ліття в "Holiday Inn" святковим обідом та мистецькою програмою з участю представників інших відділів СУА та місцевих громадських організацій.

Відділ часто бере участь в етнічному фестивалі в Картерет-Парку, а три роки поспіль (1998-2000) – в етнічному фестивалі у Вудбрідж, Н.-Дж., де влаштував виставки

українських народних мистецьких виробів. Також організували українські мистецькі виставки в “Menlo Park Mall” (1973), “Middlesex County College” (1976), “Merk Pharmaceutical” (1983), а в 1999 і 2000 рр. брали участь у виставках етнічних ялинок в “Hungarian Museum” (Нью-Брансвік). На одній з виставок діти і внуки членок виступили з колядками під час святкової програми.

100-ий Відділ також дбає про співпрацю з місцевим урядом міст Картерету і Вуд-бріджу. Від 1977 р. посадник Картерету щороку проголошує 22-го січня Українським днем з урочистим церемоніалом біля ратуші містечка. 1976 р. Відділ взяв участь у святкуванні 200-ліття Америки, а 1992 р разом з дітьми “Світлички” брав участь в Картеретській параді з нагоди Memorial Day.

У жовтні 1990 Відділ (з допомогою 84-го Відділу СУА у Нью-Йорку) зорганізував показ українського історичного і сучасного одягу в Центрі св. Димитрія в Картереті. Весь прибуток від заходу був призначений на Фонд Чорнобиля СУА. Також Відділ організовує імпрези для місцевої громади, наприклад, у 1998 р. – весняний сніданок з льотерією та продажем пасок, на який діти “Світлички” приготували програму. З нагоди 65 річниці голоду 1932-33 рр. зорганізували показ фільму “Eternal Memory: Voices From the Great Terror”, 1999 р. – свято в честь Тараса Шевченка, у 2000 р. Відділ відзначив 50-ліття смерті ген. Тараса Чупринки, а 2001 р. з нагоди 15 річниці Чорнобиля підготували захід і зібрали пожертви на допомогу постраждалим дітям. 2002 р. влаштували спільно з громадськими організаціями Картерету свято для місцевої громади, щоб відзначити 60-ліття УПА та річницю Листопадового Зриву. Після панахид, які було відправлено в місцевій Українській греко-католицькій церкві св. Марії та Українській православної катедрі св. Димитрія, відбулося прийняття з мистецькою програмою.

Членки відвідують хворих та організують збірки грошей і одягу для людей в Польщі і Югославії, а в 1992 р. жертвам повені в штаті Пенсільванія. Кожного року наприкінці листопада Відділ влаштовує “Чайний вечір” з льотерією для зібрання грошей на

*Управа і членки 100-го Відділу СУА.
Перший ряд, ліворуч О. Кузишин, Г. Каськів, Л. Сінгура,
О. Кузишин. Другий ряд, ліворуч М. Васічко, І. Рачинська,
Л. Острожинська, О. Войцеховська. Відсутні Ю. Дитиняк,
Г. Глушко, С. Глущик, Ю. Гнатівська, С. Янів,
М. Кушнір, І. Рейні, Я. Ткачик, Т. Угурська.*

допомогові цілі. Вислали 18 пакунків жертвам повені на Закарпатті (1998 р.), у 2001 р. зібрали на ту саму ціль гроші. Вислали 45 пакунків до відділів СУ в Запоріжжі, Черкасах, Житомирі, Вінниці, Дніпропетровську та Херсоні (1998-1999 рр.). У цій акції фінансово допомогли Відділові Українська Федеральна Кооператива “Самопоміч” у Кліфтоні та Українська Національна Федеральна Кооператива в Нью-Йорку. Також 2000 р. вислали 6 пачок американських книжок до організації “Corbia”, яка безкоштовно переслала їх до нової англомовної бібліотеки в Тернополі. Відділ також відгукнувся на програму СУА “Молоко і булочка наймолодшим школярам України”.

100-ий Відділ вирішив не відзначати своє 35-ліття бенкетом чи іншим заходом, а сконцентрувати свої зусилля на збиранні грошей на допомогові цілі (наприклад, продаж великодніх пасок і вареників). Заплановано знову вислати одягу і необхідні речі до сиротинців в Україні. З допомогою знову прийшла Федеральна Кредитова Спілка “Самопоміч” у Кліфтоні, а також Українська Американська Федеральна Кредитова Спілка у Ньюарку.

Відділ не є великий чисельно, і більшість членок вже похилого віку. Але недавно до Відділу вступило кілька новоприбулих жінок з України, тому є надія, що праця буде успішно продовжуватись.

Оксана Кузишин.

НЕТРАДИЦІЙНА ІМПРЕЗА "ЛЮБОВ І КОХАННЯ"

Під такою назвою 101-ий Відділ СУА влаштував імпрезу 1 березня ц. р. Союзянки з чоловіками зібралися в залі Українського музею в Чикаго. Вступ коштував 20 дол. від особи, але що там гроші у порівнянні з цим прекрасним вечором! Заля була зі смаком прикрашена, розносилися запахи смачних страв, які приготували союзянки.

Вечір відкрила і вела імпрезова референтка Оленка Матвійшин. З привітанням виступала голова Відділу Оленка Шкорбут. Марійка Климчак і Марійка Федашин читали вірші Ліни Костенко і Василя Стуса про кохання. Вірші Олександра Олеся читали голова Відділу Оленка Шкорбут і Леся Коленська, яка також виконувала пісні і читала гуморески, які були дуже цікавими.

Всі думали, як виконати завдання, яке було призначено для гостей кожного окремого стола, а було їх 10 і всі майже заповнені! Всі старалися виконати своє завдання якнайкраще; співали, розказували жарти, імітували відомих осіб і т. ін. Союзянки і гості веселилися, і сміх не вщухав.

Важко було визначити переможців. Із задоволенням повідомили, що перше місце і гарний подарунок отримали гості першого стола (де сиділа я).

Не хотілося прощатися зі своїми старими друзями та новими, з якими познайомилися цього вечора.

Прибуток з вечора буде призначений на цілі Відділу.

Марія Щерб'юк,
пресова референтка.

Членки 101-го Відділу СУА. Ліворуч В. Хринівська, М. Ганкевич, М. Ожста, Л. Коленська.

Членки і гості 101-го Відділу СУА в Чикаго. Перший ряд, другий праворуч директор Українського музею в Чикаго Я. Ганкевич.

СВЯТКОВІ СХОДИНИ ВІДДІЛУ СУА ім. "500 ЖІНОК В КІНГІРІ"

25 січня ц. р. відбулися святкові сходи 29-го Відділу СУА ім. "500 Жінок в Кінгрі" в Чикаго в Культурному осередку свв. Володимира і Ольги. Святковий настрій, гарно прибрані столики, кутя та інші традиційні різдвяні страви. Все це – справа рук невтомної голови господарської референтури Марійки Гриневич.

Веселу і цікаву програму приготувала Ірена Олексюк.

Після полуденку і концерту ми ще довго колядували і в дружній атмосфері провели свято, яке вже стало традицією нашого Відділу.

Олександра Савин, пресова референтка.

Управа і членки 29-го Відділу.

Перший ряд, ліворуч Л. Косик, Г. Ванджура, М. Гриневич, Л. Кокорудз, Є. Зеленко, Р. Галібей, К. Івасишин, О. Дяченко. Другий ряд, ліворуч І. Зельвак, О. Савин, Т. Тищенко, Д. Плав'юк, М. Стадник, О. Андрушко, О. Коломиєць, І. Олексюк, М. Боднарж, М. Вишницька, Л. Коломиєць, Т. Винниченко, В. Маркевич.

29-ий ВІДДІЛ СУА ім. "500 ЖІНОК В КІНГІРІ," ЧІКАГО, ІЛ.

Збори відбулися 1 березня ц. р. в домівці СУА з участю 21 членки.

До президії зборів вибрали головою Оресту Фединяк і секретарками Олександрю Савин і Віру Маркевич.

На зборах була присутня голова Окружної Управи Округи Чікаго Любомира Калін, яка є членкою 29-го Відділу.

Нову **Управу Відділу** вибрано у такому складі: голова – Оля Дяченко, заступниця – Єва Зеленко, секретарки – Рута Галібей і Віра Маркевич.

Референтки: організаційна – Марія Волинець, культурно-освітня – Дарія Ярославич, фінансова – Ліна Косик, стипендійна – Люся

Кокорудз, суспільної опіки – Катя Івасишин, пресова – Олександра Савин, господарська – Марія Гриневич, справи видавничого фонду – Дарія Ярославич.

Контрольна комісія: Зірка Цимбаліста, Міля Вишницька, Люба Коломиєць.

Управа і членки Відділу щиро вдячні шановному **Мирону Салданові** за передані через Відділ **500 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА і **500 дол.** сиротам в Україну замість квітів на могилу дружини.

Олександра Савин,
пресова референтка.

ІРИНА ЛАВРІВСЬКА

Ірина з Пашковських Лаврівська народилася в Україні, місті Бережанах 22 листопада 1918 р. Відійшла у вічність 22 грудня 2002 р. в Буффало, проживши 84 роки. Похоронні відправи відбулися 24 грудня з похоронного дому "Gresco Funeral Home" і церкви св. Івана Хрестителя в Кенмор, Н.-Й., якої покійна була парафіянкою.

Похоронні відправи служили парох церкви св. Івана Хрестителя о. Степан Кукліч і парох церкви св. Миколая в Боффало, Н.-Й. о. декан Мар'ян Процик. Похована бл. п. Ірина біля чоловіка Юрія.

Членкою 49-го Відділу СУА Ірина стала у 1951 р. Була активною, особливо коли організували різні імпрези, виступала з рефератами, художнім читанням, дописувала до преси про працю Відділу. Була жертвовною, допомагала людям, що потерпають від нестатків в Україні, щедро складала на Стипендійну акцію СУА.

Сердечна дяка за все Ірині від нас, союзянок. Вічна нехай буде пам'ять про неї, а американська земля легкою.

Родині висловлюємо щирі співчуття.

**Членки 49-го Відділу СУА
в Боффало, Н.-Й.**

У світлу пам'ять бл. п. Ірини Лаврівської членки Відділу склали на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

СТЕФАНІЯ ВІЛЬШАНЕЦЬКА

7 квітня 2003 р. у Пармі тужно линув церковний дзвін, а на обличчях місцевої громади, яка численно прийшла провести в останню дорогу Стефанію Вільшанецьку, був сум і повага. Повага до жінки, яка випромінювала добро і дарувала його людям.

4 квітня ц. р. після тяжкої недуги на 83 році життя відійшла у вічність Почесна членка 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки патріотка і трудівниця Стефанія Вільшанецька.

С. Вільшанецька належала до числа тієї еміграції, яка тільки трохи освоївшись в нових умовах на американській землі, знаходила час і можливість брати активну участь у житті громади. Стефанія довгі роки була організаційною референткою у Відділі і мала широке коло обов'язків: приєднання нових членок, сходи, пікніки, різдвяні зустрічі, відвідування хворих, допомога немічним і т. д.

З великим розумінням ставилася до новоприбулих, радо вітала їх у Відділі.

Саме за цю працьовитість та сумлінність С. Вільшанецькій було надано звання Почесної членки 33-го Відділу СУА, у якому вона була з часу заснування.

Це вже друга велика втрата Відділу цього року і можна зрозуміти сум старших членок (а їх більшість), які поруч працюють для організації і громади до останньої хвилини свого життя.

Щирими словами прощалися з Стефанією голова 33-го Відділу Оля Дем'янчук і Почесна членка СУА Ірина Кашубинська, яка за традицією вклала в домовину пригоршню землі з України.

Про Стефанію як парафіянку нашої церкви слова вдячності і скорботи сказав о. Андрій Гановський.

У глибокій жалобі залишились син Роман з дружиною Гейл та улюблена внучка Оленка.

Нехай гостинна американська земля буде їй легкою.

**Оксана Шараневич,
пресова референтка.**

ЕМІЛІЯ КРІСА-РУСИН

33-й Відділ ім. Лесі Українки у Клівленді ділиться сумною вісткою про те, що 14 березня ц. р. відійшла від нас Почесна членка Відділу, перша заступниця голови, референтка стипендійної акції, добра людина, щира українка Емілія Русин.

Народилася Емілія 22 червня 1926 р. у м. Львові в родині старшого поштового урядника Захарія і Анни (з дому Самоти) Крісів. Інтелегентна українська родина зуміла виховати в патріотичному дусі п'ятеро дітей, навчила визначити життєві завдання. Приклад цього – життя Почесної членки США Іванни Кріси-Вовк і її сестри Емілії.

Вчилася Міля (так називали її рідні і друзі) в рідному місті, закінчила вищу торговельну школу. Події Другої світової війни перекреслили всі плани і надії родини Крісів. Треба було залишити рідну землю, рятуючи життя.

По довгих скитаннях через Мадярщину, Австрію, Чехословаччину і Баварію родина опинилася в переселенчому таборі Регенсбургу. 1949 р. прибули до Америки і поселилися у штаті Коннектикут. Марія одружилася з Юрієм Русиним, згодом у подружжя народилася дочка Дарія. 1952 р. родина переїхала до Клівленду, де Марія працювала, а чоловік закінчував медичні студії в Німеччині.

До 33-го Відділу США Міля Русин вступила у 80-их роках і відразу активно взялась за роботу. Упродовж семи років очолювала Від-

діл. За сумлінну віддану працю на посаді голови, а опісля референтки стипендійної акції, 2 лютого ц. р. загальні збори нагородили Мілю Русин грамотою Почесної членки 33-го Відділу.

Емілія Русин була глибоко віруючою, розсудливою і щирою людиною, мала врівноважений характер, була уважною до новоприбулих, намагалася всіляко їм допомагати.

Недуга серця перервала нитку її працелюбного життя.

Після panaхиди голова Відділу в імені членок висловила глибокі співчуття чоловікові докторові Ю. Русину, дочці Дарії, братові Володимирові та всій родині.

За традиційним звичаєм Відділу голова Відділу Оля Дем'янчук разом з Почесною членкою США Іриною Кашубинською вклали в домовину грудочку землі з України.

Нехай ця грудка землі з Батьківщини загреє нашу посестру теплом любові до неї, а чужа американська земля буде їй легкою.

Нехай ніколи не заростає стежина до її могили. Вічна їй пам'ять!

Оксана Шараневич,
пресова референтка.

**Просимо прізвища писати
друкованими літерами обома мовами.**

ДОБРОДІЙСТВО

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

ПОЖЕРТВИ у КВІТНІ 2003 р.

5,000 дол. – Стефан і Володимира Сливоцькі (64); **2,500 дол.** – Ростислав і Галина Мілянчи (86); **525 дол.** – Лев і Ірена Кушніри (67); **440 дол.** – Михайло Кравчук (86), 50-ий Відділ СУА; **330 дол.** – 10-ий Відділ СУА; **220 дол.** – Ольга Балабан (ВЧ), Звенислава Гой, Андрій і Христина Козаки (86); **250 дол.** – Наталія Кравчук (28); **200 дол.** – Данило і Люба Білшовчуки (4), John & Patricia Lucyk (4), Bohdan & Mimi Polanskyj, Goodrich Corporation Matching Fund (86); **110 дол.** – Margaret Begley, Едвард і Олена Мельничуки (24), Денис і Мирослава Стахів (65); **100 дол.** – Anne Iwaniw & Elisabeth Iwaniw Jones, Оксана Салдит (49), Springfield, VA, Юрій і М. Оріся Яцусі (98), 49-ий Відділ СУА; **50 дол.** – Євген і Лана Бабії, Марія Боднарська (49), Христина Бравн (49), Іван Деркач, д-р Стефан Осадца (49), Ореста Перейма (49), І. Підгірний, Неоніля Сайкевич (49), Емілія Святківська (49), д-р Олександра Ткач (28), Олена Хомин (49); **40 дол.** – Марія Герера (49); **30 дол.** – Тетяна Паславська (49), Дмитро Яремко (49); **25 дол.** – Mary D. Chimow, Mary Gaboda, Interport Travel Service (49), Роман Левицький (90), Борис і Люба Орищини, John & Doreen Rudan (86), Анна Скибик (49), Люба Цьолко (49); **21 дол.** – Рената Бігун (28); **20 дол.** – Mary Дуску (49), Анна Ірас; **15 дол.** – Михайло і Анастасія Вашкураки (49); **10 дол.** – Ольга Демчук, **5 дол.** – Ярослава Біла (49), Марія Лещинин (49), Дмитро Мацьків (49).

У ПАМ'ЯТЬ

У пам'ять бл. п. Галі Стеців складаю 220 дол. (через 107-ий Відділ) на стипендію в Україні.
Богдан Стеців, Пало Алто, Каліфорнія.

Замість квітів на могилу незабутньої подруги бл. п. Мілі Русин складаю 100 дол. на Стипендійну акцію СУА (через 28-ий Відділ) Дорогій родині висловлюю найщиріші співчуття.

Наталія Кравчук.

Замість квітів у пам'ять бл. п. Мілі Русин складаю 100 дол. на допомогу дітям у Бразилії.

Горем опечаленій родині висловлюю щирі співчуття.

Анна Кравчук, Голмдел, Н. Дж.

У пам'ять бл. п. Мілі Русин, довголітньої членки та голови 33-го Відділу СУА, складаю 100 дол. на допомогу дітям у Бразилії (через 86-ий Відділ СУА). Родині висловлюю щирі співчуття.

Марія Полянська, референтка стипендій СУА.

In memory of my Aunt, **Pauline Zuk-Swist**, please accept my donation in the amount of **\$1,000** to the UNWLA INC. Scholarship Program through Branch 49 in Buffalo.
Vera Grushetzky.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Марія Полянська, референтка стипендій СУА.
М. Оріся Яцусь, скарбник стипендій СУА.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ “НАШЕ ЖИТТЯ”

ПОЖЕРТВИ у КВІТНІ 2003 р.

100 дол. – 78-ий Відділ СУА у Вашингтоні, Д. К.; **50 дол.** – Ярослава Гудзяк; **25 дол.** – 76-ий Відділ СУА у Воррені, МІ.; **10 дол.** – Надія Плакида (через 28-ий Відділ СУА), Нью-Джерсі,

З нагоди 60-літнього ювілею подружжя Люби і Павла Михалевичів складаю 20 дол. на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя” (через 83-ий Відділ СУА).
Марта Салик-Яцушко.

З нагоди 50-літнього ювілею подружжя Лідії і Ярослава Черників складаю 20 дол. на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя” (через 83-ий Відділ СУА).
Марта Салик-Яцушко.

У честь нашої тети **Олександри Яцкевич** з нагоди 90-ліття уродин складаємо 30 дол. На Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”.
Ляриса і Зенон Шпони.

Вітаю дорогою Лесю Яцкевич на “Весняній зустрічі” і з цієї нагоди складаю 25 дол. (через 17-ий Відділ СУА в Маямі, Фл.) на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”.

Мирослава Тершаковець.

З нагоди 90-ліття Лесі Яцкевич, довголітньої членки 43-го Відділу СУА ім. Олени Пчілки у Філадельфії, Па., складаємо 300 дол. на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”.

Подружжя Лисобеїв замість дарунку для Лесі склали **50 дол.** (через 43-й Відділ СУА) на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Нашій дорогій членці бажаємо здорового майбутнього.

43-й Відділ СУА, Філядельфія, Па.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У пам'ять довголітньої членки 43-го Відділу СУА **Марії Івахів** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" склали: **50 дол.** – Анна Максимович; **25 дол.** – Надія Оранська; **по 20 дол.** – Теодора Кузьмович, Людмила Чайківська; **по 10 дол.** – Стефанія Колодій, Кароліна Конрад, Анна Олійник, Оксана Поритко, Анастасія Сагата; **5 дол.** – Стефанія Григорчук. **Разом 170 дол.**

43-й Відділ СУА, Філядельфія, Па.

In loving memory of my mother **Kataryna Kobasa**, I am donating **\$200.00** to Our Life Press Fund.
John J. Kobasa.

У пам'ять **бл. п. Марії Гарвіст**, довголітньої членки 92-го Відділу СУА в Манвілл, Нью-Джерзі, на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" склали **133 дол.:** **по 20 дол.** – Іванна Мжиглоцька, Мирослава Стахів, Стефанія Ландвїйт, Тетяна Рішко; **по 10 дол.** – Анна Захарко, Дарія Самотулка, Тетяна Шипків, Леся Патрило; **8 дол.** – Марія Стрижак; **5 дол.** – Олена Рохман.

Т. Рішко, скарбник 92-го Відділу СУА.

Замість квітів на могилу **бл. п. Єлизавети Кепши** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" склали **50 дол.:** **20 дол.** – Іван Кепша, **по 10 дол.** – Дарія Самотулка, Іванна Мжиглоцька, Анна Захарко (через 92-ий Відділ СУА).

Т. Рішко, скарбник 92-го Відділу СУА.

Вшановуючи пам'ять членок 62-го Відділу СУА **бл. п. Ольги Линник, Віри Мазяр, Галини Балабан та Клявдії Кіндзельської**, складаємо **100 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Орися Салаяк, скарбник 62-го Відділу СУА в Глен-Спеї, Н.-Й.

У світлу пам'ять моєї дружини **бл. п. Віри Мазяр** складаю **50 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".
Володимир Мазяр.

Замість квітів на могилу нашої дорогої незабутньої і жертвовної членки **бл. п. Катерини Кобаси** складаємо **25 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Товариство Лемків, Воррен, МІ.

У пам'ять **бл. п. Михайла Іваськевича**

складаю **20 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".
Олена Папіж.

У пам'ять **бл. п. Марії Гарвіст** складаю **15 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" (через 92-ий Відділ СУА).
Олена Рохман.

У пам'ять **бл. п. Олександра і Юрія Голюків** складаю **50 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".
Леся Голюка.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Екзекутива СУА

Списки склала **М. Орися Яцусь**, адміністратор-бухгалтер журналу "Наше Життя".

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

ПОЖЕРТВИ У БЕРЕЗНІ 2003 р.

З проведеної збірки серед громади у Рочестері, Н.-Й., на Суспільну опіку СУА склали (через 120-ий Відділ): **200 дол.** – Сестрицтво св. Ольги; **30 дол.** – Марія Бедик; **по 20 дол.** – Борис Беднарук, Марійка Рідль, Анна Бодик, Надія Петрик, Катерина Скід, Галина Снігур; **по 10 дол.** – Василь Гринчишин, Микола і Зоя Литвинці, Володимир і Леся Рабарські, Марія Сипник, Леся Телега, Дарія Мелів, Катерина Панич, Текля та Іван Тимчишини, Ярослав Матковський, Стефан Матковський, Ярослав Джус; **по 5 дол.** – Оля Костюк, Іван Баран, Ізидор Мазурчак, С. і С. Кобасовські, А. Ільчишин, Ярослав Стефанків, Анна Васьків, І. Терлецький. **Разом 500 дол.**

З нагоди 35-літнього ювілею 99-ий Відділ СУА у Вотервліті, Н.-Й. склав **220 дол.** "Бабусям" в Україні.

Любомира Мокій, скарбник.

"Бабусям" в Україні 56-ий Відділ СУА склав **100 дол.**

Марія Наваринська, кореспонденційна секретарка.

З побажаннями швидкого видужання Емілії Воляник, подружжя Е. і І. Олівері склали **20 дол.** "Бабусям" в Україні (через 33-й Відділ СУА в Пармі).

Лукія Медицька, скарбник.

Управа і членки 120-го Відділу в Рочестері, Н.-Й. на загальних зборах призначили **250 дол.** "Бабусям в Україні" і **250 дол.** сиротам в Україні.

Леся Телега, голова Відділу.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

У пам'ять бл. п. **Марії Івахів** сиротам в Україні склали (через 43-й Відділ СУА): по 100 дол. – Славомира і Мирон Біласи, Христя і д-р Юрій Демидовичі, Галина і Адріян Клоси, Звенислава і Володимир Романівн, Віра Пак, Неоніля і Петро Голяти; 75 дол. – Надія і Павло Демидовичі; по 50 дол. – Вікторія і Маріянна Вакуловські, Ірена і Лев Вербицькі, Адріян Гаврилів, Олена і Юліян Головчаки, Марія і Петро Кондрати, Марія Леськів, Галина і Ростислав Ратичі, Ярослав Ратич з родиною, Христина і Богдан Турчинюки, Ірена Щука, Марія Щука; по 40 дол. – Ольга і Марко Клоси; по 30 дол. – Марія Данилів, Оксана і Михайло Комановські, Мирослава і д-р Юліян Павлишини, Ніля і Борис Павлюки, Люба і Ігор Пак, Ірена Щерба; по 25 дол. – Іванна і Олександр Білики, Юрій Данилів, Тетяна Данилів, Звена і Борис Захарчуки, Наталія і Іван Коропецькі, Ірена і Лев Кушнірі, Надія і Осип Німиловичі, Люба Сілецька, Ореста і Богдан Ткачуки, Марта Турчин, Людмила і Зенон Чайківські, Марта і д-р Ярослав Яримовичі; по 20 дол. – Методій Борецький, Марія і Константин Возьні, Ляриса Стеблій-Дідаш, Ксеня і Данило Захарчуки, Стефанія і Богдан Макухи, Адріяна та Ігор Масюки, Марія і Теодор Угорчаки; 15 дол. – Раїса Євтушенко; по 10 дол. – Юстина Стеблій, Оксана Ткачук, Анастасія Жилава. Разом 1,930 дол. Людмила Чайківська.

Сиротам в Україні 1,000 дол. склала Анна Ваврик (через 99-й Відділ СУА).

Любомира Мокій,
референтка Суспільної опіки Відділу.

21-ий Відділ СУА в Брукліні провів збірку “коляду”, прибуток з якої 350 дол. склав сиротам в Україні.

Емілія Ройовська, голова Відділу.

У світлу пам'ять бл. п. **Стефана Бігуна** сиротам в Україні 200 дол. склала Надія Костик.

У першу річницю відходу у вічність чоловіка бл. п. д-ра **Володимира Боднара** сиротам в Україні (через 33-й Відділ СУА в Клівленді) Люба Боднар склала 100 дол.

Лукія Медицька, скарбник Відділу.

У світлу пам'ять незабутнього чоловіка о. **митрата Харини** Марія Харина склала 100 дол. сиротам в Україні.

In memory of **Edgar Winkelman** we are donating \$30 for the orphans in Ukraine through Branch 17 of Miami, Fla.

Myroslawa Terhakovec and Family.

Замість квітів на могилу бл. п. **Ярослава Клима** хворим дітям в Україні Анна Качмарська склала 50 дол (через 56-ий Відділ СУА в Норт Порті, Фл.) Родині висловлює щирі співчуття.

Марія Наваринська, скарбник Відділу.

У пам'ять нашої дорогої членки бл. п. **Лідії Величковської** дітям Чорнобиля складаємо: 100 дол. – М. Банах; по 50 дол. – 86-ий Відділ СУА, Н. Клапшак, Л. Лапичак, Н. Сигіда; 30 дол. – О. Стеранка; по 25 дол. – Л. Бойко, І. Мартинець, М. Полянська, К. Воловодюк, М. Українська; по 20 дол. – Л. Гуралечко, В. Васічко, У. Темкевич, О. Тритяк, М. Турянська. Разом 555 дол. Опечаленій родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Управа 86-го Відділу СУА.

МОЛОКЕ І БУЛОЧКА НАЙМОЛОДШИМ ШКОЛЯРАМ УКРАЇНИ

У світлу пам'ять нашої дорогої матері **Івонни Губки** на сніданки дітям України (через 46-ий Відділ СУА ім. Олени Теліги в Рочестері, Н.-Й.) по-жертви склали: по 200 дол. – Зеня і Ярослав Кужілі, Ляриса і Андрій Харамбури; по 100 дол. – Маруся і Богдан Чолачі, Тарас Губка, Микола і Анна Єйни; 75 дол. – Наталка і Марк Аділетта; по 50 дол. – Марко Харамбура, Стефан і Таня Вогт, Скат і Роксоляна Дейлі, Андрій Кужіль, Христя і Стів Ставеські, Оріся і Джефф Бирдс, Мирон Масловський Зенон Масловський, Іван і Аня Галуґи, Євген і Леся Обаранці, Іван Рішко, Глорія і Джейм Ставеські; по 25 дол. – Аніза і Василь Мандзії, Петро і Анна Івасіви, Дарія Кіндрат-Прат, Таня і Мирон Баб'юки, Ірина і Роман Ковальчуки, Надя і Роман Трачі, Володимир і Ірма Пилишенки, Слава і Анатолій Коби, Ален і Анна Мартини; по 20 дол. – Іван Когут, Євген Кулик, Василь Білан, Ліда і Остап Захарків, Петро і Марія Лещишини Джеррі Андрушко, Катерина Кузиляк, Роман Куціль, Дарія Ганушевська, Марія Крижанівська, Стефа і д-р К. А. Стенфільди; по 15 дол. – Анна і Филип Бейлі, Христя Ковч; по 10 дол. – Анна Сохоцька, Іван і Аліс Андерсон, Стефанія Телега, Ірина Грассман і Анна Васьків, Микола і Марія Лилаки, Любомир і Любов Білики, Параня Смит, Андрій Яріш, Ліда і Богдан Хом'яки, Ема і Стефан Адамчуки. Разом 2,025 дол.

Зеня Кужіль, Ляриса Харамбура.

36-ий Відділ СУА в Чикаґо провів збірку для придбання коштів на сніданки учням в Україні: 401

дол. – 36-ий Відділ, 200 дол. – Marie & Andrew Zelensky; по 50 дол. – Ірена Новак, Люба Новак; 25 дол. – Стефанія Пітула; по 20 дол. – Іван і Зеновія Девани, Михайло і Лідія Мацевичі, Ольга Маланчук, Петро Новак, Ненсі Родак; по 10 дол. – Катерина Хомик, Том Кольберт, Катерина Джейкобсон, Юрій і Марія Юзькові, Анна Ключник, Катерина Кривачук, Ольга Пітула, Марія Присташ, Омеляна Михайлишин, Анна Зеліско; по 5 дол. – Параня Пірко, Джон Погребний, Анна Тимець; 4 дол. – Ольга Швага; 3 дол. – Волтер Кузьмак. Разом 968 дол.

Рій Зірки/вовки при осередку СУМА в Гартфордді, Конн. для відзначення 70-ліття голодомору в Україні провели збірку в громаді, а прибуток 720 дол. склали на сніданки наймолодшим школярам України: 50 дол. – Євген і Лана Бабії, Богдан і Анна Покори; 32 дол. – Рій зірки/вовки; 30 дол. – Іван Кебало; по 25 дол. – Петро і Люба Зелези, Володимир Теслюк; по 20 дол. – Павло Бзовицький, Джерольд Нестерчук, Андрій і Шерил Кебали, Мирон Камінський, Орест і Оксана Кузьми, Богдан і Віра Ціропаловичі, Мирослав і Марта Ломаги, Ярослава Кукіль, Ірина Чайковська, Р. і М. Кузьми, Борис Крупа; 15 дол. – Роман і Христина Колінські; по 10 дол. – Андрій і Світлана Рокицькі, Михайло і Леся Шевчуки, Андрій і Ірена Бойки, Христина Уздейчук, Катря Гадзевич, Стефанія Стадник, Леся Рудзінська, Наталія Воробець, Ігор і Галина Германовичі, Люба Кінах, Руслана Воробець, Павло і Галина Кебали, Олександр і Анна Пришляки, І. Остап'юк, Л. Рокицький, Josephine Nupens, Осип Лучко, Юрій і Оксана Оприски, Надія Гафткович, Богдан і Джіл Колінські; по 5 дол. – Наталя Чігер, Anna Stefeik, Марійка Кузьо, Оксана Корольчук, Люба Добошак, Михайло Романів, Григорій і Ольга Якимів, Мирон Зелез, Іван Боднар, Зенон Шагай, І. Номулук, Катерина Оприско, Wiroslaw and Patricia Snihurowych; по 3 дол. – Марко Шафран, Галина Думанська; 2 дол. – Зенко Салецький. Разом 720 дол.

Подруги Люба Зелез і Анна Покора.

13-ий Відділ у Честері, округи Філядельфії склав 500 дол. на сніданки дітям в Україні.

Лідія Кий, скарбник Відділу.

У світлу пам'ять бл. п. Іванни Менцінської-Притоцької на сніданки школярам України (через 22-ий Відділ СУА в Чикаго) Іванна Михайлів-Городиська склала 20 дол.

У сороковий день смерти Клюб емеритів при катедрі св. о. Миколая склав 140 дол. По 100 дол. –

Дарія Менцінська, д-р Люба Казанівська; 50 дол. – 22-ий Відділ СУА, 40 дол. – Стефанія Форович; по 30 дол. – Оксана Мельник, Похоронне Заведення "Музика"; по 25 дол. – Ольга Мартинюк, Олександра Бойко, Анастасія Хариш, Ірена Воловчук; по 20 дол. – Ольга Люшняк, Валя Цурковська, Марія Богданик, Текля Машко; по 10 дол. – Дарія Менцінська, Іван Струз, Іванна Притоцька, Анна Гуцуляк; 6 дол. – Віра Журавська; по 5 дол. – Осипа Бабій, Ірена Мицик, Ярослава Іванишин, Надія Дзидзан, Зіна Дичій, Марія Малецька, Ліна Басюк, Софія Залуцька, Олена Харкевич, Анна Марчук, Юра Вейтович, Анна Дика; 4 дол. – Анастасія Герра. Разом через 22-ий Відділ 800 дол.

In memory of Dr. Tamara Nabolotny a donation of \$400 has been made by Mr. and Mrs. R. Defrank-V. Nabolotny through UNWLA Branch 74.

Larissa Sawka, Branch Treasurer.

У світлу пам'ять св. п. Парані Дмитрів на сніданки школярам України в Рочестері (через 46-ий Відділ СУА) склали 165 дол.: по 25 дол. – Андрій і Ляриса Харамбури, працівники Frontier Training Department; по 20 дол. – Юрій і Дарія Ганушевські, Петро і Елен Осадціви, Володимир і Ірма Пилишенки, Анна Сірик; 15 дол. – Петро і Марія Лещишини; по 10 дол. – Стефан і Ірина Ольшанські, Іван Івасів.

Анна Білоус, скарбник Відділу.

З подякою Управі і членкам 1-го Відділу СУА в Нью-Йорку, особливо Стефанії Гуменюк і Стефанії Семущак, за милу несподіванку – гостину, китицю квітів і дарунок – з приводу мого відходу із посту голови Відділу на сніданки школярам в Україні склали: 50 дол. – Лідія Магун; по 30 дол. – Марія Савицька, Ігор Вацик; 20 дол. – Лена Микитич. Разом 130 дол.

У пам'ять бл. п. Івана Присяжного, батька Раїси Шкільної-Скоробали, членки 97-го Відділу СУА в Боффало склала 25 дол. Родині висловлюють щирі співчуття.

Наталія Сантарсієро, скарбник Відділу.

ПОЖЕРТВИ У КВІТНІ 2003 р.

У пам'ять моєї незабутньої дорогої свахи бл. п. Марії Герус на потреби Суспільної опіки СУА складаю 25 дол.

У пам'ять бл. п. Ольги Граб, з котрою довгий час співпрацювала у 24-му Відділі та у старшині Станиці в Елізабеті, Н. Дж., складаю 25 дол.

Ірена Левицька.

Замість квітів на могилу бл. п. **Оксани Старосольської** 40 дол. на Суспільну опіку СУА склала Дарія Ломницька (через 56-ий Відділ СУА).

Софія Филипович, скарбник Відділу.

Замість квітів на могилу **Анастасії Мерещак**, членки 56-го Відділу СУА в Норт-Порті, Фл., сиротам в Україні склали: по 25 дол. – С. Филипович, О. Пастернак, Г. Поритко; по 20 дол. – Л. Гарасимів, А. Гомик, С. Качмарський, Х. Лазор, І. Пантелюк, С. М. Барабаш, О. Бодлак, Ю. Гетьманський, Е. Голуб, А. Лобів, Т. Музика, О. Папроцька, Е. Южич, Billington. Разом 355 дол.

“Бабусям” в Україні 10 дол. склала **О. Качала**.

На сніданки школярам України склали: 25 дол. – Н. Мандрусак; по 20 дол. – І. Герент, О. Мацьків, С. Олійник; 15 дол. – Г. Петришин. Разом 100 дол. **Софія Филипович**, скарбник.

Управа і членки 78-го Відділу СУА склали 100 дол. “Бабусям” в Україні.

Марта Терлецька, голова Відділу.

Членки 10-го Відділу СУА склали 100 дол. “Бабусям” в Україні.

Галина Утриско, скарбник Відділу.

Відзначаючи 90-ліття довголітньої членки Анни Сідлярчук, Управа і членки 40 Відділу СУА складають 25 дол. “Бабусям” в Україні. Ювілятці бажаємо “Многих літ”!

Уляна Лоза, голова Відділу.

На допомогу “Бабусям” в Україні **Анастасія Хариш** склала 10 дол.

Замість квітів на могилу моєї сестри бл. п. **Катерини Волинець** в Аргентині, складаю 20 дол.

сиротам в Україні (через 99-ий Відділ СУА).

Олександра Боднар.

Любомира Мокій, референтка Суспільної опіки Відділу.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

У першу річницю відходу у вічність моєї дорогої дружини **Мирослави Салдан** складаю 500 дол. (через 29-ий Відділ СУА в Чикаго).

Мирослав Салдан.

МОЛОКО І БУЛОЧКА НАЙМОЛОДШИМ ШКОЛЯРАМ УКРАЇНИ

На сніданки школярам України 100 дол. склав **Борис Галаган** (через 83-ий Відділ СУА).

Лідія Закревська, скарбник Відділу.

У пам'ять **Володимира Кропельницького** 50 дол. склала **Дзвінка Чорна-Голія** з родиною (через 57-ий Відділ СУА в Ютиці).

Замість квітів на могилу бл. п. **Ярослава Русака**, брата **Стефанії Олійник**, на сніданки школярам України 25 дол. склали **Семен і Марія Чорнії** (через 56-ий Відділ СУА).

Стефанії Олійник з родиною висловлюємо щире співчуття.

Комітет колишніх учениць Львівської гімназії Сестер Василіянок складає 10 дол. на сніданки школярам України з Видавничого Фонду.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Варка Бачинська,
референтка Суспільної опіки СУА.

Романна Кекіш, скарбник.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ

ГРУДЕНЬ 2002

(продовження з минулого числа)

У пам'ять мого брата, який загинув під час трагедії у “World Trade Center”, бл. п. **Олега Венгерчука** складаю 200 дол. **Остап Венгерчук**.

У пам'ять мого чоловіка бл. п. **Михайла Жовніра** складаю 100 дол. **Іванна Жовнір**.

У пам'ять мого чоловіка бл. п. д-ра **Петра Гоя** складаю 500 дол. **Леся Гой**.

We are making a donation to the Museum in memory of uncle **Josafat Hnatiuk**: \$ 100 – Jerry & Lora Sztendera; \$50 – Jaroslaw & Katherine Sztendera.

У пам'ять нашого найдорожчого і незабутнього брата бл. п. д-ра **Степана Вороха** складаємо 100 дол. **Володимир і Марія Ворохи**.

У пам'ять мого чоловіка бл. п. д-ра **Стефана Вороха** складаю 100 дол.

Оксана Ванчицька Ворох.

У пам'ять моєї мами бл. п. Ольги Яримович складаю 100 дол. через 56-ий Відділ СУА.
Д-р Михайло Яримович.

У пам'ять бл. п. Наталії Білоус складаю 25 дол. через 56-ий Відділ СУА.
Люкція Гарасимів.

У пам'ять бл. п. Ольги Яримович складаємо 100 дол.
Роман і Уляна Рондяки.

У пам'ять бл. п. Лариси Сагон-Бісонет складаємо 50 дол.
Роман і Уляна Рондяки.

У пам'ять бл. п. Стефанії Цегельської складаю 500 дол.
Д-р Ігор Цегельський.

У пам'ять бл. п. Е. Садовського складаю 100 дол.
Д-р Ігор Цегельський.

In memory of Maria Dushnyck, I am donating \$ 25.00.
Tekla Husiak.

Через Комітет розбудови в Рочестері, Н.-Й. складаю 135 дол.
Людвик Бах.

У світлу пам'ять бл. п. Люби з Добрянських Семків складаємо 50 дол. на Будівельний Фонд УМ. Братові Левкові з родиною висловлюємо наші щирі співчуття.
Мирон і Ірена Руснаки.

У пам'ять бл. п. Марії Боднарчук датки склали: по 100 дол. – Мирон і Христина Мельники, Ольга Ганушевська, Лавро Полон і Оксана Лукашевич-Полон; по 50 дол. – Христина Венгльовська, Мирон і Ірена Руснаки, Христина Гошовська, Юрій і Дарія Ганушевські; 50 дол. – Lincoln School # 22 Faculty & Staff; 35 дол. – Janice Dykes-Felton & Sons; по 30 дол. – Mr. & Mrs. Swiatoslaw Cybruch, Mr. & Mrs. Thomas Kinsella; по 25 дол. – Іван і Люба Городиські, Леся Бекерська, Андрій Денисенко, Наталія Лукашевич, Mr. & Mrs. Bogys Polon, Mr. & Mrs. Andrij Denysenko, Богдан і Ганя Домчевські, 120-ий Відділ СУА; по 20 дол. – Іван Бекерський, Микола і Анна Єйни, Андрій і Лариса Харамбури, родина Яцків; 10 дол. – Марія Сидор.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА ПОТРЕБИ МУЗЕЮ

У пам'ять бл. п. Марії Салук складаю 20 дол.
Олена Качала.

У пам'ять наших незабутніх тіток, Наталії Стефанів і Ольги Дівнич із Завадських складаю 250 дол.
Д-р Дарія Новаківська-Лиса.

У світлу пам'ять бл. п. Ярослава Кліма складаю 20 дол. Дружині Іванні, доні Зірці з родиною мої найщиріші співчуття.
Теодора Бриттан з синами.

У пам'ять бл. п. д-ра Богдана Цимбалістого складаю 200 дол.
Ігор Струтинський.

У пам'ять бл. п. Осипа Зубрицького датки склали: \$ 50 дол. – Анна Пилипчак-Зубрицька; 30 дол. – Христина Кахнич; по 20 дол. – Галина Гаврилук, Ілля і Марія Шевчуки, Тадей і Ольга Доманські, Степан і Анна Чуйки, Михайло і Іванна Пилипчаки, Параня Команецька; по 10 дол. – Іван і Анна Вішки, Федір і Стефанія Білоуси, Володимир і Галина Білики.

СІЧЕНЬ 2003

ТРИВАЛИЙ ФОНД

На новостворений Меморіальний Фонд ім. Івана Кріля 5,000 дол. склали Мирон і Марійка Мартюки.

ДАТКИ

2,000 дол. – Богдан і Лідія Гайдучки; по 100 дол. – Артур і Лідія Белендюки, д-р Олександр Стрільбицький, Мирослава Кузьо, Марія Кульчицька, Валентина Чудовська, Ксеня Антипів; 75 дол. – Ірена Корсунська; 70 дол. – Арета Арлен; по 50 дол. – Іриней і Оксана Ісаєви, Люба Мриглоцька, Ольга Кекіш, Григор Сенів, Володимир і Параскевія Шпачинські, Ольга Купчин, Олександр і Ірена Воробці, Лідія Бук, Е. Jewel Papowitz, Mary Rhodes, Mary Zilg; 40 дол. – Розалія Воробель; 35 дол. – Helen Allen; по 30 дол. – д-р Володимир і Галина Королі, Марія Дурбак, Петро і Марія Лещишини; по 25 дол. – Марія Алиськевич, Володимир Крамар, Евгенія Харків (через 10-ий Відділ СУА), Бенямин Корсунь, Марія Лушницька, Марія Андрусак, Алекс і Ірена Михалюки, Стефан Макух, Олександра Коцко, Микола Ярко; по 20 дол. – Леся Гой, Галина Гаврилук, Ольга Дубик, Андрей Гарасимьяк, Богдан Марків, Евгенія Ковальська, Ольга Тритяк, Анна Поліщук, проф. Іван Лобай, Іван Безубяк, Анна Вомпель, Марія Захарків, Іван і Евгенія Харченки, М. Кузьма, Льоля Савеська; по 15 дол. – Марія Слободян, Орест Загайкевич, Еміль Майбо, Теодор Коваль; по 10 дол. – Богдан і Лідія Котиси, Наталія Лисий, Алекс і Галина Воскоби, Лев Височанський, Татяна Грицина, Анна Федик, Ярослав Гелета, Володимир Хомяк, Ірена Насімок; по 5 дол. – Наталія Татунчак, Нестор Волянський, Іван П. Гарбера, Юрій Левицький.

Продовження на стор. 36.

НАШИМ ДІТЯМ

Роман ЗАВАДОВИЧ

В ГОСТІ ДО ВАКАЦІЙ

На руках свідоцтва – “Прощайте, діти!”
Зашуміла радість, мов весняний вітер.
Дзвонілами дзвонять серденька малі:
“Дякуєм, шановні наші вчителі!”

Вибігли на сходи: “Будь здорова школо!”
Усмінулось сонце – променисте коло,
Засиніло небо – неозорий луг,
Зеленіє в далі ліс, дитячий друг.

А у лісі табір, між дубами шатра,
Стяг привітно має, сіє іскри ватра,
Волі і дозвілля настає пора –
В гості до Вакацій їде дівтора!

ПИШІТЬ УКРАЇНСЬКІ ЛИСТИ

В словах української мови
Є музика, ласка й привіт,
І гордість, і сила любови,
І слави дзвінкий заповіт.

Ти, хлопчику, виріс, і в школі
Писати вже вивчився ти...
Скрізь друзів у тебе доволі –
Пиши українські листи.

Згадай, як на літній оселі
Ви з Лесем жили, як брати...
Згадай про забави веселі
І швидше берись за листи!

Не буде це легко спочатку,
І витратиш вечір увесь...
Та дружню і радісну згадку
Від тебе отримає Лесь.

Старенька бабуся на фермі
Чекає на перший твій лист...
Випишуй же літери гарні,
Покажуй уміння і хист!

В листах будеш мати розмову
Про поле, про різних звірят,
Про те, що весною ізнову
Птахи повернулись назад –

На клені гніздечко вже мостять
І дзвінко приспівує влад...
Як влітку приїдеш у гості,
Побачиш маленьких пташат...

А в місті далекім кузинка
З тобою однакових літ,
Така ж, як і ти, українка,
Землі української квіт –

Пиши їй про успіхи в школі,
Про котика свого Мурка,
І як виступав ти у ролі
Ведмедика-мандрівника...

Пиши до сестрички своєї,
Що вчитись пішла в інститут.
Скажи їй, що сумно без неї,
За нею всі скучили тут...

Хай лине в міста і на села –
Де люд український наш є –
Неначе пташина весела,
В листах рідне слово твоє.

Коли ж твої друзі і рідні
Всі мешкають в місті твоїм, –
До мене пиши, і привітно
На лист я тобі відповім.

Петро Андрусів. Французькі послы у князя Ярослава Мудрого (1978).

ШКОЛА ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО

Борисові було дев'ять років, коли його побачив князь Володимир Великий перед своїм теремом. Володар саме повернувся на білому коні у замок. Сподобався йому хлопчик і виглядом, і відповідями у розмові, тож сказав дружинникові намовити батьків, щоб віддали хлопця в школу. Батьки послухались доброї поради, віддали Бориса у школу.

Борис полюбив школу: уже змалку виявив велику любов до книжки. У школі він помагав слабшим учням, а то й заступав учителя.

Минуло два роки Борисового перебування у школі при Десятинній церкві.

Князь Володимир цікавився успіхами учнів першої школи в Україні. Відвідував їх, бував на лекціях. Одного разу, почувши як Борис читає, розповідає своєю звичайною мовою прочитане і як гарно пояснює думки, підійшов до нього, розпитував, чий він, як називається. Князь пригадав собі першу свою зустріч з Борисом:

– Радію, що я спонукав твого батька віддати тебе в школу. Гарно, хлопче, вчиш, будуть із тебе люди. Нам треба таких, як ти, майбутніх мужів, освічених і розумних.

А згодом зняв із себе золоту гривню та при всіх повісив її на ший Борисові. Сказав до всіх дітей:

– Учїться, діти, знайте, хто читає книжки, той здобуває справжнє щастя. Книга – це найбільший скарб людей. Як не збудуємо корабля без цвяхів, так людина не стане справжньою людиною без книжок. Краса воїнові зброя, кораблеві вітрила, а праведникові – читання книжок.

Це був найщасливіший день у житті Бориса.

Минуло кілька літ. Борис став монахом, прийнявши ім'я Іларіон. Став славним письменником. Написав: "Молитву-похвалу" на смерть Володимира Великого, а Ярослав Мудрий вибрав його своїм сповідником, парохом княжої церкви на Берестові. Року 1052 єпископи вибрали Іларіона митрополитом усіх українських земель.

За Антоном ЛОТОЦЬКИМ

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

10,300 дол. – Юліян і Марія Бачинські;
2,000 дол. – Іван і Деанна Гинанські; **1,500 дол.** – Walter & Alice Daran; **по 1,000 дол.** – Ігор і Тамара Вітковицькі, Лідія Фіцалович; **по 500 дол.** – Lytwyn & Lytwyn Funeral Home, Ксеня Антипів, Віра Левицька, Богдан і Анна Покори; **300 дол.** – Ярослав і Ірина Куровицькі; **по 200 дол.** – Юліян Охримович, Ніна Чума; **175 дол.** – Іван Чернявський; **по 150 дол.** – Віра Мацелюх, Христина Герула, Марта Рудик, Роман і Анна Байляки, Miguel Pinedo-Vasquez & Christine Padoch; **115 дол.** – Микола Кизима; **по 100 дол.** – Христина Волш, Ірена Чуміловська, Ігор і Алла Черні, Михайло і Стефанія Рудики, Ірина Гошовська, 106-ий Відділ СУА, Марта Копач (Unilever United States Foundation, Inc.), Catherine Kitt, Dr. Ronald & Joan Ruskowski; **по 50 дол.** – Люба Артимишин, Оксана Омецінська, д-р Іван Кизик, Марія Жуковська, Іван Тарасин, Орест і Марта Кебали, Марія Тимочко, Дарія Ломницька, Олександр і Ірена Воробці, Галина Шубяк, Ярослав і Катря Червоняки, Маріянна Легун, Антонія Савчук, Mary Zilg; **по 40 дол.** – Володимир Гивель, Зенон Завадович; **по 25 дол.** – Ярослав Кіцюк, Джоан Янчишин, Михайло і Марія Думенки, Ірена Мандич, Мирон і Лідія Гарванки, Євгенія Якимович, Василь Орищак, Ефрозина Кріль, Вадим і Марія Яровенки, Іван Юрчишин, Ярослав Яблонський, Михайло Сахно, Стефанія Терлецька, Василь і Льоля Бордуни; **по 20 дол.** – Ярослав і Іванна Пенкальські, Ярослав Волощук, Ольга Орчук, Катерина Ковальчук, Іван і Марія Вороняки, Наталія Леочко, Yelena Vons; **15 дол.** – Олексій Шевченко; **по 10 дол.** – Ірена Ільницька, Дарія Білов, Роман Загарчук, Володимир Хомяк, Ірена Твердохліб; **5 дол.** – Юрій Левицький.

З НАГОДИ

З нагоди 90-их уродин Ярослава Сидіра пожертви на Будівельний Фонд УМ склали: **100 дол.** – Татяна Татарко; **90 дол.** – Софія Стебельська; **60 дол.** – Марта Сидір; **50 дол.** – Стефанія Кіс.

З нагоди уродин Наді Троян складаємо **50 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Рома і Максим Тибодо.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА БУДОВУ МУЗЕЮ

У пам'ять мого стрийка, бл.п. **Ярослава Кліма** з Копичинець, з вдячністю за його поміч у складних хвиликах мого життя, за його зацікавлення моїм мистецтвом і мою українською свідомістю, складаю **1,000 дол.** **Ака Перейма.**

У пам'ять бл.п. **Ярослава Кліма** складаємо **25 дол.** Родині висловлюємо щире співчуття.
Ліда і Богдан Гайдучки.

У пам'ять бл.п. д-ра **Василя Ленцика** датки склали: **100 дол.** – Ростислав і Галина Мілянничі, Мирон і Ольга Гнатейки; **по 50 дол.** – Марія Шуст, д-р Андрій і Татяна Тершаківці.

У пам'ять мого брата бл.п. **Олега Венгерчука** складаю **100 дол.** **Остап Венгерчук.**

У пам'ять бл.п. **Галини Андреадіс** склали: **200 дол.** – Стефанія Чорна; **по 150 дол.** – Василь Сосяк, Андрея і Оксана Венгерчуки, Constantine Despotakis and family, Ihor Nemy and Tha Makaruk family; **по 100 дол.** – Ростислав і Галина Мілянничі, Роман і Люба Туркевичі, Остап Венгерчук, Ольга Нагірна, Олег Нагірний, Ігор і Даня Чуми, Петро і Лідія Матіяшеки, Теодор і Тереса Царики, д-р Яр Моцюк, Мирон і Ольга Гнатейки, The Wilson T. Ballard Co., Роман і Ірена Бадяки; **по 50 дол.** – Марія Шуст, Ярослав і Тамара Захарківі, Володимир і Олена Карпиничі (через 88-ий Відділ СУА), Звенислава Лебедович, д-р Андрій і Татяна Тершаківці.

У пам'ять мого чоловіка бл.п. **Романа Качмарського** складаю **100 дол.**

Ірена Качмарська.

In memory of my husband **Jerome Pochtar I** am donating **\$100.** **Millie Pochtar.**

У пам'ять бл.п. **Ліди Лемішки** складаю **50 дол.** **Ірена Дяків.**

У пам'ять бл.п. **Іванки Притоцької** складаю **500 дол.** **Віра Менцінська.**

У пам'ять мого чоловіка, бл.п. **Романа Гаєцького** складаю **500 дол.** **Ольга Гаєцька.**

Замість квітів на могилу бл.п. **Мирослави Лугової** через 70-ий Відділ СУА склали: **25 дол.** – George & Meg Luhowy; **по 20 дол.** – Олена Бобиляк, Леся Мочула, Василь і Анастасія Марушаки, Ірена Цапар, Люба Чолган; **по 15 дол.** – Дора Гарасимович, Марія Бакалець, Ольга Мочула; **по 10 дол.** – Олена Кисілевська, Варвара Тижбір, Марія Борбич, Ольга Буртик, Стефа Квасовська, Ліда Ігнат.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА ПОТРЕБИ МУЗЕЮ

У пам'ять моєї сестри бл.п. **Стефанії Гнатченко** складаю **50 дол.** **Ольга Костур.**

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ!

Управа і адміністрація УМ

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНА ГОЛОВА СУА

Анна Кравчук

Ірина Куровицька — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Томоруг
Софія Геврик

Оксана Фаріон

Мотря Воєвідка-Слоневська

Марта Данилюк
Іванна Ганкевич
Христина Ярема
Надія Цвях
Меланія Грибович
Катерина Немира
Марта Богачевська-Хом'як
Ірина Стецьків

РЕФЕРЕНТУРИ

Варка Бачинська
Катерина Івасишин
Марія Пазуняк
Марія Полянська
Ольга Тритяк
Марта Яросевич

- 1-ша заступниця голови
- 2-га заступниця голови для справ організаційних
- 3-тя заступниця голови для справ культури
- 4-та заступниця голови для справ зв'язків
- протоколярна секретарка
- кореспондентка секретарка
- англійська секретарка
- фінансова секретарка
- скарбник
- для справ преси
- вільний член
- вільний член

- суспільної опіки
- виховна
- музейна
- стипендій
- архівальна
- екології

Ірена Чабан

Тамара Стадниченко

— головний редактор журналу "Наше Життя"

— редактор англійської частини журналу

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Лідія Казевич — Дітройт
Христина Хомин-Іжак — Філадельфія
Надія Савчук — Нью-Йорк
Марта Стасюк — Північний Нью-Йорк
Катерина Воловодюк — Нью-Джерсі
Іванна Шкарупа — Огайо
Любомира Калін — Чикаго
Зоряна Мишталь — Нова Англія
Маріанна Заяць — Центральний Нью-Йорк
Уляна Глинська — зв'язкова віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич — голова
Лідія Закревська — член
Надія Шмігель — член
Рената Заяць — заступниця
Христина Мельник — заступниця

Оксана Скипакевич Ксенос — парламентаристка

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENT

Anna Krawczuk

Iryna Kurowyckyj — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Maria Tomorrow
Sophia Hewryk
Oxana Farion
Motria Voyevodka-Slonievsky
Marta Danyluk
Iwanna Hankewycz
Christina M. Jarema
Melania Hrybowych
Nadia Cwiah
Kateryna Nemyra
Martha Bohachevsky-Chomiak
Irena Stecki

- 1-st Vice President
- 2nd VP — Membership
- 3rd VP — Culture
- 4th VP — Public Relations
- Recording Secretary
- Corresponding Secretary (ukr.)
- Corresponding Secretary (engl.)
- Treasurer
- Financial Secretary
- Press
- Member-at-Large
- Member-at-Large

STANDING COMMITTEES

Barbara Bachynsky
Katherine Iwasyshyn
Maria Pazuniak

Maria Polanskyj
Olga Trytyak
Marta Jarosewich

- Social Welfare Chairwoman
- Education Chairwomen
- Art/Museum Chairwoman
- Scholarship/Student Sponsorship Program Chairwoman
- Archives Chairwoman
- Ecology Chairwoman

Irena Chaban

Tamara Stadnychenko

— Editor-in-Chief "Our Life"

— English editor "Our Life"

REGIONAL COUNCILS

Lydia Kazewych — Detroit
Christine Chomyn-Izak — Philadelphia
Nadia Sawczuk — New York City
Martha Stasiuk — New York - North
Kateryna Volovodiuk — New Jersey
Iwanna Shkarupa — Ohio
Lubomyra Kalin — Chicago
Zoryana Mishtal — New England
Mary-Ann Zajac — New York - Central
Uljana Hlynsky — Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratych — Chairwoman
Lidia Zakrewsky — Member
Nadia Shmigel — Member
Renata A. Zajac — Alternate
Christine Melnyk — Alternate

Oksana Skypakewych Xenos — Parliamentarian

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:

203 Second Avenue, New York, NY 10003

Tel.: (212) 533-4646; Fax: (212) 533-5237

Електронна пошта / e-mail: unwla@unwla.org

Website: www.unwla.org

Адміністратор бюра — **Наталія Дума**

Office administrator — **Natalia Duma**

Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024

Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377

Maria Polanskyj, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

203 Second Avenue, New York, NY 10003

(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947

E-mail: info@ukrainianmuseum.org

Website: www.ukrainianmuseum.org

